KURAN'A GÖRE GERÇEK AKIL

Ve derler ki: "Eğer dinlemiş olsaydık
ya da akıl etmiş olsaydık,
şu çılgınca yanan ateşin
halkı arasında olmayacaktık."
(Mülk Suresi, 10)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı "Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Aralık 1999
İkinci Baskı: Kasım 2001
Üçüncü Baskı: Temmuz 2005
Dördüncü Baskı: Eylül 2005
Beşinci Baskı: Kasım 2005
Altıncı Baskı: Haziran 2006
Yedinci Baskı: Eylül 2007

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

OKUYUCUYA

•Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

•Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

•Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

•Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

•Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

•Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

•Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır. Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurtdışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına

varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazançhedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çokgeç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı,

Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

YARATILIŞ GERÇEĞİ

Evrendeki tüm ilmin sahibi olan Allah, uçuş sırasında yüksek miktarda oksijene ihtiyaç duyan kuşlar için kompleks bir solunum sistemi yaratmıştır. Kuş akciğerleri, kara canlılarının akciğerlerine göre tamamen ters biçimde işler. Kara canlıları havayı aynı kanaldan alır ve verirler. Kuşlarda ise hava, akciğerlerde sürekli tek bir yönde hareket eder. Bu, akciğerlerin etrafında bulunan özel "hava kesecikleri" tarafından sağlanmaktadır. Böylece kuşun yüksek enerji ihtiyacı karşılanmış olur.

www.Allahvar.com

O Allah ki, yaratandır, (en güzel bir biçimde) kusursuzca var edendir, 'şekil ve suret' verendir. En güzel isimlerO'nundur. Göklerde ve yerde olanların tümü O'nu tesbih etmektedir. O, Aziz, Hakimdir. (Haşr Suresi, 24)

Kaplanlar genellikle gece avlanırlar. Gece görüşleri insanınkinden 6 kat daha iyidir. Diğer kediler gibi avlarını pusuya yatarak yakalayan kaplanlar çok sessiz ve fark ettirmeden hareket ederek, avlarını takip ederler.

www.belgeseller.net

Kutup ayıları, buzullarda yaşamak üzere yaratılmışlardır. Bir kutup ayısı, ayak parmaklarının arasındaki oyuklar sayesinde buz yüzeyini vakum etkisiyle kolaylıkla kavrar. Böylelikle buz üzerinde uzun mesafeleri kaymadan rahatça yürüyebilir. Parmaklarının arasındaki ağımsı yapı sayesinde ise, saatte 10 km hızla yüzebilir ve 100 km gibi bir mesafeyi hiç dinlenmeden kat edebilir.

Karanlıkta dolaşan aslanların ışığı mümkün olduğu kadar fazla toplayabilmeleri için gözlerinde özel bir yaratılış vardır. Bu sayede mükemmel bir gece görüşüne sahiptirler. Diğer canlılara göre daha büyük olan göz bebekleri ve lensleri aslanları iyi birer avcı yapan en önemli özelliklerdendir. Allah bu canlıları içinde yaşadıkları ortama en uygun özelliklerle birlikte yaratmıştır.

www.bilgilerdunyasi.net

Ve hayvanları da yarattı; sizin için onlarda ısınma ve yararlar vardır ve onlardan yemektesiniz. (Nahl Suresi, 5)

Bir yunus 3 km uzakta yan yana duran iki ayrı metal parayı, ses dalgalarını kullanarak birbirinden ayırt edebilir. Yunuslar birbirlerine 220 km uzaklıktan mesaj yollayabilirler.

Köpeklerin burunlarındaki koku hücrelerinin sayısı insanlarınkinden kat kat fazladır. Bu nedenle sokakta yürüyen bir insan ile yanında gezdirdiği köpeğin algıladıkları kokular aynı değildir. Köpek, sahibinin farkına varmadığı kokulardan, bulunduğu ortam ile ilgili çok detaylı bilgi edinir. Havadaki en küçük oranlardaki kokuları dahi güçlük çekmeden tespit eder. Söz konusu özellikleri nedeniyle, kayıp insanları, patlayıcı maddeleri ve felakete uğramış kişileri bulmakta köpeklerden faydalanılır.

www.sevimlicanlilar.com

Yeryüzündeki tüm canlı varlıkların temel yapı taşı karbon elementidir. Canlıların bedenlerini oluşturan organik moleküller, yani proteinler, yağlar, karbonhidratlar hep karbon atomlarının farklı bileşiklerinden meydana gelmiştir. Karbon elementi, ancak devasa yıldızların merkezinde çok özel reaksiyonlar sonucunda üretilir. Bu mucizevi reaksiyonlar gerçekleşmese, bugün evrende karbon diye bir element, diğer anlamıyla canlılık diye bir kavram olmayacaktı. Bu örnek, evrenin tek bir anda mükemmel şekilde yaratıldığının açık bir delilidir.

www.cocuklaricin.net

Resimde görülen kuş fosili, ünlü Messel Oluşumu'nda bulunduğu için bu isimle anılmaktadır. Kara canlılarından tamamen farklı bir yapıya sahip olan kuşların hiçbir vücut mekanizması kademeli evrim modeliyle açıklanamaz. Herşeyden önce kuşu kuş yapan en önemli özellik olan kanatlar evrim teorisi için çok büyük bir çıkmazdır.

www.canlilarinevrimi.com

Messel Kuşu
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Almanya

Teknoloji, kolektif çalışma, askeri strateji, gelişmiş bir iletişim ağı, örnek ve rasyonel bir hiyerarşi, disiplin, kusursuz bir şehir planlaması... İnsanların her zaman yeteri kadar başarılı olamadığı bu alanlarda, karıncalar daima başarılıdırlar. Ve bu durum on milyonlarca yıldır aynıdır.

www.yaratilisatlasiyorumlar.com

Karınca
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 45 milyon yıl
Bölge: Rusya

Yan sayfada resimde görülen fosilde Dasyatidae (dikenli vatozlar) familyasına dahil bir dikenli vatoz ve ringa balığı birarada bulunmaktadır. Günümüzde yaşayan dikenli vatozların ve ringaların bundan on milyonlarca yıl önce yaşamış olan örneklerinden hiç farkı olmadığını ortaya koyan bu fosil, evrimi geçersiz kılan sayısız delilden biridir.

www.hayatinkokeni.com

(Yan sayfada) Dikenli Vatoz ve Ringa Balığı
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 54 - 37 milyon yıl
Bölge: Green River Oluşumu, ABD

Üstte 54- 37 milyon yıllık ringa balığı fosili altta sağda ise günümüzde yaşayan ringa balığı örneği bulunmaktadır.

Bugüne kadar bulunan çok sayıdaki bitki fosillerinin ortak bir özelliği vardır: Hepsi kusursuz bitkilerdir ve bugünkülerle tıpatıp benzerlik göstermektedirler. Ayrıca bitkilerin gerçekleştirdiği fotosentez olayının oluşumunu tesadüflerle açıklamak imkansızdır.

www.darwinizminsonu.com

Manolya Yaprağı
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Cache Creek Oluşumu, Kanada

Bal arılarının davranışları evrimciler açısından soru işaretleri ile doludur. Örneğin evrimciler bal arılarının petek yapımında kullandıkları akıl almaz hesapları evrim teorisinin hiçbir hayali mekanizması ile açıklayamamaktadırlar. Milyonlarca yıldır aynı olan arılar, Darwinizm'e büyük bir darbe indirmektedir.

www.evrimbelgeseli.com

Bal Arısı
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 45 milyon yıl
Bölge: Rusya

Biyolog Francis Hitching, bugüne kadar evrim teorisini destekleyen tek bir fosilin bile olmadığını şöyle ifade eder:

"Eğer fosiller buluyorsak ve eğer Darwin'in teorisi doğruysa, o halde kayaların belirli bir grup yaratığın, daha kompleks bir başka grup yaratığa doğru küçük kademelerle evrimleştiğini gösteren kalıntılar ortaya çıkarması gerekir. Bu nesilden nesile ilerleyen "küçük gelişmelerin" son derece iyi korunmuş olması gerekir. Ama durum hiç de böyle değildir. Aslında, bunun tam tersi doğrudur..." (Francis Hitching, The Neck of the Giraffe: Where Darwin Went Wrong, Tichnor and Fields, s. 40)

Ginkgo Yaprağı
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Kanada

Yanda 50 milyon yıllık ginkgo yaprağı ve altta sağda ise bu fosilden hiçbir farkı olmayan günümüz ginkgo yaprağının örneği görülmektedir.

Darwinistlerin kaplumbağanın kabuklu yapısına, dokularına bir açıklama getirebilmeleri gerekmektedir. Tüm bunların hayali evrimsel süreçte nasıl tesadüfen geliştiğini gösterebilmeli ve buna dair deliller ortaya koyabilmelidirler. Ancak Darwinistler bir canlının gelişimi konusunda yalnızca hikayelere başvururlar. Hikayelerini destekleyecek evrimsel delillerden ise tümüyle yoksundurlar. Darwinistlerin karşılaştıkları her zaman yaşayan fosiller olacaktır.

www.evrimcilerinitiraflari.com

Kaplumbağa
Dönem: Senozoik zaman, Oligosen dönemi
Yaş: 37-23 milyon yıl
Bölge: Nebraska, ABD

Evrimin hayali mekanizmalarından biri olan mutasyonun ve tesadüflerin, bitkilerin oluşumunu açıklayamadığını evrimci Pierre-Paul Grassé şöyle itiraf etmektedir:

"Mutasyonların havyanların ve bitkilerin ihtiyaçlarının karşılanmasını sağladığına inanmak, gerçekten çok zordur. Ama Darwinizm bundan fazlasını

da ister: Tek bir bitki, tek bir havyan, tam olması gerektiği şekilde binlerce ve binlerce faydalı tesadüfe maruz kalmalıdır. Yani mucizeler sıradan bir kural haline gelmeli, inanılmaz derecede düşük olasılıklara sahip olaylar kolaylıkla gerçekleşmelidir. Hayal kurmayı yasaklayan bir kanun yoktur, ama bilim bu işin içine dahil edilmemelidir." (Pierre-Paul Grassé, Evolution of Living Organisms, s. 103)

Solda 50 milyon yıllık kayaarmudu yaprağı fosili ve üstte ise günümüz karaarmudu yaprağı örneği görülmektedir.

Kayaarmudu
Yaprağı (yan sayfada),
Sekoya Dalı (sağda)

Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Cache Creek Oluşumu, British Columbia, Kanada

Üstte 50 milyon yıllık sekoya dalı fosili ve yanda bu fosilden hiçbir farkı olmayan günümüz sekoya dalı örneği bulunmaktadır.

Yılan sineklerinin larvaları en düz yüzeylere dahi tırmanabilecek bir yapışma organına sahiptir. Bu canlı, yaklaşık 45 milyon yıl önce de, günümüzdekiler gibi son derece üstün donanımlara sahipti. Söz konusu canlının her detayı, amberlerde oldukça iyi korunmuş şekilde günümüze kadar gelmiştir. Canlının mükemmel şekilde korunmuş olan özellikleri, evrimcileri tamamen açıklamasız bırakmaktadır. Spekülasyonlara mahal vermeyecek kadar belirgin yapılar, milyonlarca yıl boyunca hiçbir evrimleşmenin gerçekleşmediğini açıkça ilan eder.

Yılan sineği Larvası
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 45 milyon yıl
Bölge: Rusya

2 cm boylarında olan cırcır böcekleri parlak renkli, yuvarlak iri başlı, kısa kanatlı, uzun antenli böceklerdir. Sadece erkekleri ön kanatlarını birbirine sürterek ses çıkarır ve dişileri kendilerine çekerler. Resimdeki amber içinde yaklaşık 45 milyon yıldan beri hiç bozulmadan kalmış olan bir cırcır böceğinin günümüzdeki örneğine baktığımızda tamamen aynı özellikleri taşıdığını görürüz. Bu da bize canlıların ilk yaratıldıkları günden bu yana aynı özelliklere

sahip olduklarını, dolayısıyla hiçbir zaman evrimleşmediklerini kanıtlamaktadır.

Cırcır Böceği
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 45 milyon yıl
Bölge: Rusya

GİRİŞ

Akıl, insan için hayati önem taşıyan ve bir anlamda insanı insan yapan en önemli özelliklerden biridir. Derin düşünebilmek, incelikleri kavrayabilmek, hikmetli konuşabilmek, doğruyu yanlışı birbirinden ayırt edebilmek akıl sayesinde mümkün olabilir. Kuşkusuz bu özelliklerin önemini bugün dünya üzerinde bilmeyen yoktur. Ancak insanların birçoğunun bilmedikleri ya da gözden kaçırdıkları çok önemli bir gerçek vardır: Zannedildiği gibi her insan akıllı değildir. Her insan doğuştan belirli bir zekaya sahiptir, fakat akıl belirli şartlara bağlı olarak oluşan özel bir yetenektir. Bu iki kavram toplumda genellikle aynı anlamda algılanır. Oysaki Kuran'da bu konunun özü şöyle açıklanır:

… Onların çoğu akıl erdirmez. (Maide Suresi, 103)

İnsanların çoğu aklını kullanmamaktadır. Peki öyleyse "akıl" nedir? Aklın kaynağına nasıl ulaşılır? Kimler gerçekten akıl sahibidir? İşte bu soruların doğru cevabı bize sadece Kuran'da verilir. Çünkü Kuran Allah Katından indirilmiştir ve her konuda mutlak doğru bilgilere ulaşabileceğimiz tek kaynaktır. Kuran'a baktığımızda ise şu bilgiyi edininiz; akıl ancak iman ile oluşabilmektedir.

Vicdanının sesini dinleyerek Allah'a yönelen her insan hiçbir fiziksel çaba harcamadan bu büyük nimete sahip olabilir. Yapılması gereken, Allah'a samimiyetle iman etmek, O'ndan gereği gibi korkmak ve Rabbimizin istediği gibi bir yaşam sürmektir. Bu samimi iman, insana aklı kazandırır. Hayatın her anını etkisi altına alan bu berrak akıl da insanı doğru yola iletir.

İşte bu kitapta aklın gerçek tanımı yapılacaktır. "Aklı oluşturan şartlar nelerdir?", "Akıl artar ya da azalır mı?", "Aklı örten etkenler olabilir mi?", "Varsa bunlar ortadan kaldırılabilir mi?" gibi belki de pek çok insanın gerçek cevaplarını ilk kez öğreneceği sorulara yanıt verilecek ve tüm insanlara aklın ne kadar değerli bir nimet olduğu bir kez daha hatırlatılacaktır.

Bununla birlikte Kuran'da bildirilen akıl ve akılsızlık örneklerine dikkat çekilerek aradaki keskin farklılık ortaya konacaktır. Kuran'a uyan akıl sahibi insanların dünyada ve ahirette alacakları güzel karşılık anlatılacaktır. Akıllarını kullanmayarak dinden uzaklaşan kişilerin ise içinde bulundukları büyük kayıp anlatılacak ve her insanın aklını kullanması için çağrıda bulunulacaktır.

Bu kitap, "… dileyen Rabbine bir yol bulabilir" (Müzzemmil Suresi, 19) ayetiyle de belirtildiği gibi Rabbimize yakınlaşma yolu arayanlara O'nun büyüklüğünü kavrama, Kuran ahlakını yaşama ve aklın nimetlerinden faydalanma konusunda bir yol açmayı amaçlamaktadır.

AKIL HAKKINDA...

Akıl hakkında bugüne kadar sayısız tanım yapılmıştır. Ancak bunların hiçbiri aklın gerçek anlamı hakkında insanlara tam bir fikir vermeye yeterli olamamıştır. Çünkü bu çıkarımları yapan kimseler aklı tanımlarken doğru bir kaynağa başvurmamış, aklı sadece kendi mantıklarıyla değerlendirmeye çalışmışlardır. Oysa önceki bölümde belirttiğimiz gibi, aklın ne olduğu konusunda bize bilgi verebilecek kaynak sonsuz akıl sahibi olan Allah'ın indirdiği Kuran'dır.

Allah'tan korkan ve samimiyetle Kuran'a uyan her insan akıllıdır. Ancak insanların çoğu böylesine büyük bir nimeti kolaylıkla elde etme imkanına sahip olduklarından habersizdirler. Aklın, insanların doğuştan kazandıkları zihinsel bir yetenek olduğunu sandıkları için, sahip olduklarının ötesinde bir kavrayış kazanabileceklerine ihtimal vermezler.

Bir örnekle açıklayacak olursak bu, küçük bir çocuğun, dünyanın sadece kendi evi, sınıfı, öğretmeni ve oyuncakları ile sınırlı olduğunu sanması gibidir. Kuşkusuz küçük bir çocuğun kendi çevresinin dışına çıkıp da dünyaya yetişkin bir insan gözüyle bakması mümkün olmaz. Bu nedenle de tüm idealleri, tüm tasaları ve tüm faaliyetleri kendi dünyası ile sınırlı kalır. Oysa çocuğun yaşamını izleyen yetişkin bir insan onun aslında ne kadar kısıtlı bir dünyada yaşadığını çok açık bir şekilde görür. Çünkü yetişkin bir insan dünyanın bir ev, bir sınıf ve birkaç oyuncakla sınırlı olmadığını kavrayabilecek bir tecrübeye ve bilgiye sahiptir.

İşte akıl için de buna benzer bir durum söz konusudur. Akılsız bir insan herşeyin en doğrusunu kendisinin bildiğini, en akıllı kişinin kendisi olduğunu, en güzel hayatı kendisinin yaşadığını, dolayısıyla da en doğru yolda olanın kendisi olduğunu sanır. Daha mükemmel bir hayat şeklinin, zihin yapısının varlığına ihtimal vermediği için kıyas yapması ve aradaki farkı tespit edebilmesi mümkün olmaz. Oysa Kuran'da insanlara, çok üstün bir hayat tarzı, çok ileri bir kavrayış ve düşünme yeteneği sunan "akıl" gibi büyük bir nimetin varlığından bahsedilmiştir. İşte bu kitapta anlatılacak olanlar, Kuran ayetleri doğrultusunda aklı tanımlayacak, aklın insana keskin bir şuur açıklığı ve kavrayış yeteneği kazandırdığını ortaya koyacaktır. Allah bir ayetinde şöyle buyurmaktadır:

İşte bu (Kuran) uyarılıp korkutulsunlar, gerçekten O'nun yalnızca bir tek ilah olduğunu bilsinler ve temiz akıl sahipleri iyice öğüt alıp düşünsünler diye bir bildirip-duyurma (bir belağ)dır. (İbrahim Suresi, 52)

Ayet meallerinde "temiz akıl sahipleri" olarak geçen kavramın Arapça aslı "ulul elbab"tır ve tam karşılığı "öze sahip olanlar" anlamına gelir. Tefsir ve

meallerde genellikle bu kavramın derin bir aklı ve kavrama yeteneğini ifade ettiği kabul edilmiştir. Bu nedenle burada da "temiz akıl sahipleri" olarak kulllanılmıştır.

GERÇEK AKIL NEDİR?

Kitabın başında da belirttiğimiz gibi, "akıl" kelimesi toplumda genellikle insanların zeka düzeyini ifade etmek amacıyla kullanılır. Oysa akıl, zekanın çok üstünde ve çok daha derin bir kavrayış şeklidir.

Zeka, en bilinen anlamıyla insanın düşünme, gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamıdır. İlk kez karşılaşılan ya da ani olarak gelişen olaylara uyum sağlayabilme, anlama, öğrenme, analiz yeteneği, beş duyunun, dikkatin ve düşüncenin yoğunlaştırılması, ayrıntılara dikkat edilmesi hep zeka sayesinde gerçekleştirilir. Örneğin zeki bir profesör olayların fiziksel işleyişini çok seri olarak kavrayabilir, bunları formülleştirebilir. Ya da hafızası güçlü olan zeki bir insan olaylardaki girift noktaları ve detay sayılabilecek pek çok konuyu anımsayabilir. Pratik zeka sahibi biri ise, karşılaştığı olaylara pratik ve kolaylaştırıcı çözümler getirebilir.

Akıllı bir insan ise, zekanın sağladığı tüm bu avantajları kullanmasının yanında, zeki bir insanın sahip olmadığı bir kavrayış ve yeteneğe de sahiptir.

Zeki bir insan, ancak belirli bir konuda çalışarak ya da kendisini eğiterek, edindiği bilgi ve birikimlerle bir şeyler başarabilir. Ancak tüm bunlar sadece öğrenmeye, ezbere ve tecrübelere dayalı becerilerdir. Dolayısıyla bu insan, belirli bir noktada tıkanıp kalma, çözüm bulamama, giriştiği bir işi sonuçlandıramama gibi durumlarla karşılaşabilir.

Akıllı bir insan ise eğitim almadığı, tecrübeli olmadığı, hatta ilk kez karşılaştığı bir konuda dahi, yıllarca o konuda eğitim almış bir kimseden daha keskin ve daha isabetli sonuçlar elde edebilir. Çünkü akıllı kişi, bir konuda kendi teknik bilgisi olmasa da hemen en pratik çözümü bulur, gerekirse o konudaki en tecrübeli kişiyi tespit eder ve yapılması gereken işi ona yaptırarak sonuca ulaştırır. Kısacası akıl, insana zekanın çok üstünde bir anlayış kazandıran, derin düşünebilme, doğruyu bulabilme ve her konuda çözüm getirebilme yeteneğidir. Dahası akıl, hayatın her alanına hakim olan ve pek çok konuda başarı sağlayan bir yetenektir.

İnsana bu yeteneği kazandıran yegane özellik ise imandır. Allah, iman edip Kendisi'nden korkup sakınmalarına karşılık insanlara Katından özel bir anlayış verir. Kuran'da Allah korkusunun insana kazandırdığı bu anlayış şöyle ifade edilmiştir:

Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakınırsanız, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir. (Enfal Suresi, 29)

Görüldüğü gibi akıl, Allah'ın iman eden kimselere vicdanlarını kullanmaları sonucunda an an doğruyu ilham etmesiyle ortaya çıkmaktadır. İmanın kazandırdığı bu özellik, kişinin doğruyu yanlıştan ayırabilmesini ve böylece yaşamın her safhasında en doğru şekilde düşünebilmesini, en sağlıklı

değerlendirmeleri yapabilmesini ve en isabetli kararları alabilmesini sağlamaktadır. Akıl sahibi bir insan, karşılaştığı olaylarda pek çok insanın göremediği detayları görebilir, ince teşhisler yapabilir ve olaylardan en doğru ve en hikmetli sonuçları çıkarabilir. İleriye yönelik projelerde çok aşamalı düşünebilir, karşılaşılabilecek durumları önceden tespit edebilir ve kusursuz planlamalar yapabilir. Aynı şekilde geçmişteki tecrübelerini de en iyi şekilde değerlendirerek, bunları en gerekli yerlerde en akılcı şekilde kullanabilir. Olayları berrak bir akılla değerlendirebildiği için yaptığı her iş hayırlı, konuştuğu her söz hikmetli ve gösterdiği her tavır olabilecek en ideal niteliktedir.

Tüm bunların yanında akıl aynı zamanda da kişinin ruhunda, güzelliklerden çok fazla zevk alabilmesini sağlayan bir derinlik oluşturur. Bu nedenle çoğu insanın sıradan karşıladığı ve büyük bir alışkanlıkla baktığı pek çok şeyin ardında gizlenen güzellikleri, akıl sahibi insanlar hemen görebilirler.

Ancak aklın tanımını bu kadarla kısıtlamak elbette ki mümkün değildir. Zira akıl, insanın hayatının her alanında kendini belli eden bir ayrıcalık ve üstünlüktür. İlerleyen satırlarda verilecek olan bilgiler imanın kazandırdığı aklın ne kadar büyük bir nimet olduğunun çok daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır.

AKLIN GERÇEK SAHİBİ ALLAH'TIR

İnsan yaratılmış bir varlıktır. Dolayısıyla insanda görülen akıl müstakil bir yetenek değildir; ona verilmiştir. Aklın gerçek sahibi ise insanı yaratan Allah'tır. Allah, sonsuz ve sınırsız bir aklın sahibidir ve dilediği an dilediği kimseye, imanı ölçüsünde bu nimeti vermektedir.

Kendilerine böyle bir nimet verilen kişiler ise, içinde bulundukları dünyayı çok daha ince yönleriyle değerlendirebilirler. Evrenin hangi köşesine dönüp baksalar karşılaştıkları her detayın Allah'ın sonsuz aklının örnekleriyle dolu olduğunu görürler. Kuran'da Allah'ın bu üstün aklı ve sanatı karşısında insanın nasıl aciz kaldığı şöyle bir örnekle anlatılmıştır:

O, biri diğeriyle 'tam bir uyum' (mutabakat) içinde yedi gök yaratmış olandır. Rahman (olan Allah)ın yaratmasında hiçbir 'çelişki ve uygunsuzluk' (tefavüt) göremezsin. İşte gözü(nü) çevirip-gezdir; herhangi bir çatlaklık (bozukluk ve çarpıklık) görüyor musun? Sonra gözünü iki kere daha çevirip-gezdir; o göz (uyumsuzluk bulmaktan) umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir. (Mülk Suresi, 3-4)

Ayette belirtildiği gibi, Allah'ın yaratmasında en ufak bir eksiklik yoktur. Çünkü Allah'ın sonsuz aklı, insanın sınırlı aklı ile kıyaslanmayacak kadar üstün

ve eşsizdir. Evrendeki her sistemde karşılaşılan kusursuz tasarım, bu üstün aklın bir göstergesidir. Allah'ın, insanlara böylesine kusursuz sistemler göstermesinin bir sebebi de, insanın aklın gerçek sahibinin Allah olduğunu bilmesi, Rabbimizin büyüklüğünü kavraması ve O'na teslim olup iman etmesidir.

Kuran'da geçen "... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın." (Bakara Suresi, 32) ifadesi akıllı insanların, aklın asıl sahibinin Allah olduğunu takdir edebildiklerine dikkat çekmektedir.

AKIL VE VİCDAN

Önceki bölümlerde de belirttiğimiz gibi, vicdanına uyan her insan kolaylıkla doğruyu ve yanlışı görür. Ancak kimi insanlar vicdanlarının sesini duydukları ve doğruyu söylediğini bildikleri halde onu bastırmaya çalışırlar. İşte böyle bir durumda da vicdanlarını örten bu kimseler doğrunun ve yanlışın ne olduğunu ayırt edemeyecek hale gelirler. Allah'ın büyüklüğünü ve bunun karşılığında kendi acizliklerini düşünmez, Allah'ın verdiği özellikleri kendi kendilerine elde ettikleri bir üstünlük sanır ve kendilerini büyük görmeye başlarlar.

Sözgelimi Allah'ın kendisine verdiği zeka ve beceri ile uzayın ya da insan vücudunun bilinmeyen sırlarını keşfeden bir bilim adamı düşünelim. Eğer bu kişi aklını kullanmıyorsa, evrendeki kusursuz düzeni ya da insan vücudunun kim tarafından yaratıldığını düşünmüyorsa, gereken vicdana ve kavrayışa da sahip olamaz. Keşfettiği şeyin mükemmelliği karşısında hayranlık duyup, onu yaratan Allah'a yönelerek O'nu övüp yücelteceği yerde, bulduğu şeyden dolayı gururlanır ve kendisinin övülmesini ister. Allah Kuran'da böyle kişilerin kendi hevalarını ilah edindiklerinden ve bu nedenle de kalplerinin mühürlendiğinden şöyle bahsetmiştir:

Şimdi sen, kendi hevasını ilah edinen ve Allah'ın bir ilim üzere kendisini saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözü üstüne bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra ona kim hidayet verecektir? Siz yine de öğüt alıp-düşünmüyor musunuz? (Casiye Suresi, 23)

Ayette de belirtildiği gibi, kendisini ilahlaştırarak büyüklenen kişi artık gördüklerini ve duyduklarını kavrayamaz. Bunun sonucu olarak da akıl gibi büyük bir nimetten de yoksun kalmış olur.

Başka bir örnek olarak da doğadaki benzersiz tasarımları keşfeden ve pek çok canlının sahip olduğu kusursuz sistemler hakkında geniş bilgiye sahip olan bir araştırmacı düşünelim. Eğer bu kişi şahit olduğu bu tasarımların tesadüfen

oluştuğunu söylerse büyük bir yanılgıya düşmüş olur. Ve böyle bir insanın akıllı olduğunu söylemek mümkün değildir. Çünkü akıl, insanın gördüğü canlılardaki ve sistemlerdeki mükemmelliği Allah'ın yarattığını kavrayabilmesidir.

Zekalarıyla ön plana çıkan bu kimseler yaptıkları buluşlarla, bilgileri ve becerileriyle insanların beğenisini kazanabilir, hayranlık verici konuşmalar yapabilir ve hatta bu görünümleriyle dinden uzak toplumlarda bir üstünlük elde edebilirler. Ancak bu, olayın sadece dışarıdan görünüşüdür; işin aslında ise bu kimseler gerçek akla dair bir alamet gösteremezler.

Ancak şu da önemlidir; bu kişiler, içerisinde bulundukları durumun farkında değildirler. Zekanın kendilerini insanlar arasında en üstün konuma getirdiğini zanneder ve gururlanırlar. Akıllı bir insan ise bu kimselerin, akıldan tamamen yoksun olduklarını çok açık bir biçimde görebilir. Ve bu insanların, kendi zannettiklerinin aksine, aslında ne kadar aciz bir durumda olduklarını anlayabilir. Nitekim Allah Kuran'da "akledemeyen" insanların içinde bulundukları bu aciz durumu şöyle bir örnekle açıklamıştır:

İnkar edenlerin örneği bağırıp çağırmadan başka bir şey işitmeyip (duyduğu veya bağırdığı şeyin anlamını bilmeyen ve sürekli) haykıran (bir hayvan)ın örneği gibidir. Onlar, sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; bundan dolayı akıl erdiremezler. (Bakara Suresi, 171)

AKIL ARTAR MI?

Akıl ile zekanın çok önemli bir farkı daha vardır. Akıl, sabit değil, aksine insanın hayatının sonuna kadar artabilen ve gelişebilen bir yetenektir. Aklın bu özelliği ise tamamen Allah korkusu ve vicdan ile bağlantılıdır. Allah bir ayetinde "Öyleyse güç yetirebildiğiniz kadar Allah'tan korkup-sakının, dinleyin ve itaat edin..." (Teğabün Suresi, 16) hükmüyle inananlara güçlerinin yettiği oranda Kendisi'nden korkup sakınmalarını emretmiştir. İnsan bu nedenle hiçbir zaman Allah korkusunu yeterli görmemelidir. Sürekli olarak kendisini Allah'a daha da yakınlaştıracak yollar aramalı ve bu amaçla vicdanını sonuna kadar kullanmalıdır.

Böyle bir durumda Allah, samimiyetleri ve Kendi rızasını kazanmak için gösterdikleri ciddi çaba oranında bu kimselere verdiği anlayışı artırabilir ve sahip oldukları "doğruyu yanlıştan ayırma kabiliyetini" geliştirebilir. Bu, Allah'ın iman edenlere olan bir desteği ve Kuran'ın önemli bir sırrıdır. İnsan elindeki bu imkanı en iyi şekilde kullanarak, aklın dünyada ve ahirette sağladığı nimetleri kazanma imkanını elde etmiş olur.

AKIL TAKLİT EDİLEBİLİR Mİ?

Zeka sahibi bir insan, akıllı bir insanla karşılaştığı zaman ondaki üstünlüğü fark eder ve ona karşı gizli veya açık bir hayranlık duyar. Ona benzemek ve aynı üstünlüğü elde etmek için bu kimseyi taklit etmeye çalışır. Ancak ona bu farklılığı kazandıranın akıl olduğunu kavrayamadığı için çözümü çok yanlış yollarda arar. Özendiği bu kimsenin tüm tavırlarını, konuşmalarını, üslubunu gözlemlemeye ve kendi üzerinde uygulamaya çalışır. Bilgisini, görgüsünü, becerisini artırır, belki kütüphaneler dolusu kitap okur ama yine de bu kimsenin çevresinde oluşturduğu hayranlık ve takdir uyandıran tavrı elde edemez. Çünkü aklın kaynağı ne bilgi, ne beceri, ne kültür, ne de eğitimdir. Elbette akıllı insan bu özelliklere de sahiptir ve bunları en isabetli şekilde kullanır. Ama aklın asıl kaynağı imandır; bu nedenle bir insan Allah'a samimi bir kalp ile iman etmediği sürece her ne yaparsa yapsın, ne taklitle ne de başka bir yolla aklın getirdiği üstünlüğü elde edemez.

Ayrıca akıl sadece belirli zamanlarda uygulanan birtakım tavırlar ile sınırlı değildir. Aksine duruma, şartlara ve ortama göre değişen bir tavır mükemmelliğidir. İman sahibi insan, her zaman karşılaştığı durumlarda olduğu gibi hiç beklemediği ve hatta ilk kez karşılaştığı olaylarda da keskin bir akıl gösterir.

Akılsız bir insanın böyle bir tavır mükemmelliğini taklit edebilmesi ise söz konusu değildir. Bu kimseler ilk kez karşılaştıkları bir durumda genellikle paniğe kapılır, ne yapacaklarını bilemez, doğru olanı bulamaz ve çoğunlukla da çözümsüz kalırlar. Aklın insana kazandırdığı hız, kıvraklık, çözüm kabiliyeti ve canlılık gibi özellikler bu kimselerde bulunmaz.

Kuran'da iman etmedikleri halde kendilerini dindar tanıtmaya çalışarak müminler arasında yer edinmek isteyen kimselerden bahsedilmiştir. Allah'ın münafık olarak adlandırdığı bu kimseler müminlerin bazı özelliklerini taklit edebilirler. Örneğin Allah'ın emrettiği şekilde 5 vakit namazını kılabilir, mallarından sadaka verebilir ya da dini konularda konuşmalar yapabilirler. Allah, onların gösteriş amaçlı yaptıkları bu tavırları ayetlerinde şöyle haber vermiştir:

Ve onlar, mallarını insanlara gösteriş olsun diye infak ederler, Allah'a ve ahiret gününe de inanmazlar... (Nisa Suresi, 38)

Gerçek şu ki, münafıklar (sözde), Allah'ı aldatmaktadırlar. Oysa O, onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman, isteksizce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)

Sen onları gördüğün zaman cüsseli yapıları beğenini kazanmaktadır. Konuştukları zaman da onları dinlersin. (Oysa) Sanki onlar (sütun gibi) dayandırılmış ahşap-kütük gibidirler... (Münafikun Suresi, 4)

Görüldüğü gibi bu kimseler dinin bazı hükümlerini gösteriş amaçlı olarak yerine getirebilmektedirler. Ama şu kesin bir gerçektir ki, bu kişiler akıllı bir insanda ortaya çıkan alametleri tam olarak taklit edemezler. Bu nedenle de bu insanların çoğu, yaptıkları konuşmalarla, olaylar karşısında gösterdikleri tepkilerle kendilerini ele verir ve samimi Müslümanlardan olmadıklarını istemeden de olsa belli etmiş olurlar. Dolayısıyla akıl, iman edenler ile gerçekten inanmadıkları halde kendilerine dindar imajı vermek isteyenleri ayırt eden önemli bir özelliktir.

AKIL GERÇEĞE ULAŞTIRIR

Akıl, imanı kavramamış pek çok insanın hayatlarında hiç yaşamadıkları "üst bir şuur boyutu"dur. Bu şuurda insanın zihni çok berraktır. Ancak bu berraklığı sağlayan etken ne beynin kapasitesi, ne kişinin zeka düzeyi, ne de yetenekleridir. Bu zihin berraklığının sebebi kişinin Allah'a ve Kuran'a olan imanıdır. Kuran'ı kendine rehber edinen insan, yanlış bildiği her türlü bilgiden arınmış ve bunların yerine sadece doğru bilgiler yerleştirmiş demektir.

Bu bilgilerin en başında, dünya hayatının gerçek yüzü gelir. Berrak akla sahip bir insan Kuran sayesinde Allah'ın dünya hayatını insanları denemek için geçici olarak yarattığını bilir. Dünyanın özel olarak çekici kılındığını ve süslendiğini, insanların bir kısmının kendilerini bu süslere kaptırarak asıl hayatları olan ahireti unuttuklarını açıkça görür. Ancak kendisi, Kuran sayesinde her olayın gerçek bilgisine ulaştığı için, ahiret hayatına yönelik hazırlık yapar.

İnsanın aklı sayesinde gerçek bilgisine ulaştığı bir başka konu da ölüm gerçeğidir. Akıl sahibi kişi, dünyanın en zengin, en güzel, en itibarlı insanı da olsa, bunların kendisine yarar sağlamayacağının ve bir gün mutlaka öleceğinin farkındadır. Ancak ölümün bir son değil, aksine bir başlangıç olduğunu, Allah'ın rızasına uygun bir hayat sürenlerin cennete, dünya hayatına kapılıp Allah'a karşı olan sorumluluklarını unutanların ise cehenneme gideceğini bilir. Dahası altmış yetmiş seneyi aşmayan, üstelik pek çok eksiklikle dolu olan dünya hayatının yanında cennetin sonsuz ve kusursuz güzellikte olduğunun da bilincindedir. Bu nedenle de ölümü üzüntüyle karşılanacak bir yokoluş olarak değil, aksine Allah'ın rahmetine kavuşacağı sonsuz bir hayatın başlangıcı olarak görür. Bu bilinç onun ahiret gerçeğini de tam olarak kavramasını sağlar.

Bu kimselerin yine aklın getirdiği şuur açıklığı neticesinde kavradıkları bir başka konu da kader gerçeğidir. Onlar, sonsuz akıl sahibi olan Allah'ın yeryüzünde gerçekleşen büyük küçük her olayı belirli bir amaç ve hikmet üzerine yarattığını bilirler. Karşılarına ilk bakışta ters gidiyor gibi görünen bir olay çıksa bile, bunun ardında kendileri için yine bir hayır gizli olduğunu ve Allah'ın kendilerini denemekte olduğunu unutmazlar. Bu gerçeği kavradıkları

için de Allah'a tam bir teslimiyetle teslim olur, O'na büyük bir güvenle bağlanır ve kendileri için yarattığı kadere hoşnutlukla razı olurlar.

AKIL DOĞRU DÜŞÜNMEYİ SAĞLAR

Düşünmek, insanın en önemli özelliklerinden biridir. Ancak birçok insan bu özelliğini gerçekten hikmetli ve fayda verecek bir konu yerine, kendine ve çevresine hiçbir yarar sağlamayacak konular için kullanır. Kimi zaman saatlerce hatta günlerce düşünür ama harcadığı uzun vaktin ardından ortaya hiçbir sonuç çıkaramaz. Oysaki bir insanın faydalı düşündüğünü iddia edebilmesi için gördüğü, duyduğu, algıladığı ya da aklından geçirdiği bilgileri yarar getirecek bir sonuca bağlaması gerekir.

İşte akıl sahibi insanların farklılığı bu noktada kendini gösterir. Akıllı bir insan sadece düşünmüş olmak için değil, sonuç elde edebilmek, fayda sağlayabilmek, doğruyu bulabilmek ve güzel bir şeyler üretebilmek için düşünür. Düşüneceği konularıysa yine aklıyla belirler; hiçbir zaman için kendisine vakit kaybettirecek, sonuca ulaştırmayacak konulara dalıp, aklını boş şeylerle meşgul etmez. Örneğin, boş kuruntulara kapılmaz, şeytanın vesveseleriyle uğraşmaz, geleceğe yönelik endişe dolu düşüncelerle vaktini harcamaz…

Bu konuda kendisine Kuran'ı rehber edinir ve Allah'ın insanları üzerinde düşünmeye teşvik ettiği konuları kendine esas alır. Bu konuların en başında ise kendisi dahil, tanıdığı, gördüğü, bildiği herşeyi yaratan Allah'ın büyüklüğünü düşünmek gelir. Akıl sahibi bir insan hayatının her anında Allah'ın zamandan ve mekandan münezzeh olduğunu, varlığının herşeyi sarıp kuşattığını, tüm varlıklar O'na muhtaç iken O'nun hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını, evrenin hakimi ve sahibi olduğunu, her an her saniye tüm insanları gözlemekte olduğunu, onların akıllarından geçirdikleri ya da söyledikleri her sözü bildiğini, yaptıkları her tavrı gördüğünü ve ezelden ebede kadar herşeyin bilgisini Katında sakladığını aklından çıkarmaz.

Akıllı bir insanın en çok düşündüğü konulardan biri de Allah'ın sevgisini ve rızasını nasıl kazanabileceğidir. Çünkü bu kişi, dünyadaki herkesten ve herşeyden çok kendisini yaratan Allah'a karşı sorumlu olduğunu bilir. Yaşadığı her an, karşılaştığı her olayda kendisini Allah'a yakınlaştıracak en güzel tavrın hangisi olduğunu düşünür. Aklını sürekli hayırlı ve güzel işler yapma konusunda çalıştırır, çevresindeki insanlara karşı hep en güzel tavrı göstermeye, en güzel sözü söylemeye ve Allah'ın istediği en güzel ahlakı yaşamaya çalışır. Kuran'da bildirilen emir ve yasakları titizlikle uygulayarak Allah'ın en sevdiği kullarından olabilmek için elinden gelen tüm gayreti sarf eder.

Kuran'da akıllarını kullanarak düşünen bu kimselerin, Rabbimizin büyüklüğünü görerek en doğru olana ve gerçeğe ulaştıkları şöyle ifade edilmiştir:

Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek yücesin, bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 191)

Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelişinde, insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen gemilerde, Allah'ın yağdırdığı ve kendisiyle yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı orada üretip-yaymasında, rüzgarları estirmesinde, gökle yer arasında boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde düşünen bir topluluk için gerçekten ayetler vardır. (Bakara Suresi, 164)

Böyle yarar getirecek konuları düşünmek ise kişinin aklının daha da artmasını ve böylece çok daha isabetli tavırlar ortaya koymasını sağlar. Aklını kullanan bir insan dünyada ve ahirette kendisine büyük bir kazanç sağladığı gibi çevresindeki insanları da her zaman için doğru ve güzel olanı uygulamaya teşvik eder.

KURAN'A GÖRE İNSAN HANGİ KONULARDA AKLINI KULLANMALIDIR?

Sizin yaratılışınızda ve türetip-yaydığı canlılarda kesin bilgiyle inanan bir kavim için ayetler vardır. Gece ile gündüzün art arda gelişinde (veya aykırılığında), Allah'ın gökten rızık indirip ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesinde ve rüzgarları (belli bir düzen içinde) yönetmesinde aklını kullanan bir kavim için ayetler vardır. (Casiye Suresi, 4-5)

Allah gökten su indirdi, ölümünden sonra yeri onunla diriltti; işitebilen bir topluluk için bunda gerçekten bir ayet vardır. Sizin için hayvanlarda da elbette ibretler vardır, size onların karınlarındaki fers (yarı sindirilmiş gıdalar) ile kan arasından, içenlerin boğazından kolaylıkla kayan dupduru bir süt içirmekteyiz. Hurmalıkların ve üzümlüklerin meyvelerinden kurdukları çardaklarda hem sarhoşluk verici içki, hem güzel bir rızık edinmektesiniz. Şüphesiz aklını kullanabilen bir topluluk için, gerçekten bunda bir ayet vardır. (Nahl Suresi, 65-67)

Yeryüzünde birbirine yakın komşu kıtalar vardır; üzüm bağları, ekinler, çatallı ve çatalsız hurmalıklar da vardır ki, bunlar aynı su ile sulanır; ama ürünlerinde (ki verimde ve lezzette) bazısını bazısına üstün kılıyoruz. Şüphesiz, bunlarda aklını kullanan bir topluluk için gerçekten ayetler vardır. (Rad Suresi, 4)

Size bir korku ve umut (unsuru) olarak şimşeği göstermesi ile gökten su indirmek suretiyle ölümünden sonra yeri onunla diriltmesi

de, O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda, aklını kullanabilecek bir kavim için gerçekten ayetler vardır. (Rum Suresi, 24)

Sizin için gökten su indiren O'dur; içecek ondan, ağaç ondandır (ki) hayvanlarınızı onda otlatmaktasınız. Onunla sizin için ekin, zeytin, hurmalıklar, üzümler ve meyvelerin her türlüsünden bitirir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir topluluk için ayetler vardır. Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin emrinize verdi; yıldızlar da O'nun emriyle emre hazır kılınmıştır. Şüphesiz bunda, aklını kullanabilen bir topluluk için ayetler vardır. (Nahl Suresi, 10-12)

O, sizi yeryüzünde yaratıp-türetendir ve hepiniz yalnızca O'na (döndürülüp) toplanacaksınız. O, yaşatan ve öldürendir; gece ile gündüzün aykırılığı (veya art arda gelişi) da O'nun (kanunu)dur. Yine de aklınızı kullanmayacak mısınız? (Mü'minun Suresi, 79-80)

Göklerin ve yerin yaratılması ile dillerinizin ve renklerinizin ayrı olması, O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda, alimler için gerçekten ayetler vardır. Geceleyin ve gündüzün uyumanız ile O'nun fazlından (geçiminizi temin için rızkınızı) aramanız, O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz işitebilen bir kavim için gerçekten ayetler vardır. Size bir korku ve umut (unsuru) olarak şimşeği göstermesi ile gökten su indirmek suretiyle ölümünden sonra yeri onunla diriltmesi de, O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda, aklını kullanabilecek bir kavim için gerçekten ayetler vardır. (Rum Suresi, 22-24)

Size kendi nefislerinizden bir örnek verdi: "Size rızık olarak verdiğimiz şeylerde, sağ ellerinizin malik olduklarınızdan, sizinle eşit olup kendi kendinizden korktuğunuz gibi kendilerinden de korktuğunuz (veya çekinip saygı duyduğunuz) ortaklar var mıdır? "İşte Biz, aklını kullanabilen bir kavim için ayetleri böyle birer birer açıklarız. (Rum Suresi, 28)

"Ey Adem oğulları, Ben size and vermedim mi ki: Şeytana kulluk etmeyin, çünkü, o, sizin için apaçık bir düşmandır;" "Bana kulluk edin, doğru yol budur." Andolsun o, sizden birçok insan-neslini saptırmıştı. Yine de aklınızı kullanmıyor muydunuz? (Yasin Suresi, 60-62)

O'dur ki, sizi topraktan, sonra bir damla sudan, sonra bir alak'tan (embriyo) yarattı; sonra sizi bir bebek olarak çıkarmakta, sonra güçlü (erginlik) çağınıza erişmeniz, sonra da yaşlanmanız için size (belli bir ömür vermektedir). Sizden kiminin daha önce hayatına son verilmektedir; adı konulmuş bir ecele erişmeniz ve belki aklınızı kullanmanız için (Allah sizi böyle yaşatır). (Mü'min Suresi, 67)

Rablerine icabet edenlere daha güzeli vardır. O'na icabet etmeyenler ise, yeryüzündekilerin tümü ve bununla birlikte bir katı daha onların olsa mutlaka (kurtulmak için) bunu fidye olarak verirlerdi. Sorgulamanın en kötüsü onlar içindir. Onların barınma yerleri cehennemdir, ne kötü bir yaratıktır o!.. Peki, sana Rabbinden indirilenin gerçekten hak olduğunu bilen kişi, o görmeyen (a'ma) gibi midir? Ancak temiz akıl sahipleri öğüt alıp-düşünebilirler. (Rad Suresi, 18-19)

Yoksa o, gece saatinde kalkıp da secde ederek ve kıyama durarak gönülden itaat (ibadet) eden, ahiretten sakınan ve Rabbinin rahmetini umut eden (gibi) midir? De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Şüphesiz, temiz akıl sahipleri öğüt alıp-düşünürler." (Zümer Suresi, 9)

Görmüyor musun; gerçekten Allah, gökyüzünden su indirdi de onu yerin içindeki kaynaklara yürütüp-geçirdi. Sonra onunla çeşitli renklerde ekinler çıkarıyor. Sonra kurumaya başlar, böylece onu sararmış görürsün. Sonra da onu kurumuş kırıntılar kılıyor. Şüphesiz bunda, temiz akıl sahipleri için gerçekten öğüt alınacak bir ders (zikr) vardır. (Zümer Suresi, 21)

Kime dilerse hikmeti ona verir; şüphesiz kendisine hikmet verilene büyük bir hayır da verilmiştir. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Bakara Suresi, 269)

Sana Kitabı indiren O'dur. O'ndan, Kitabın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem'dir; diğerleri ise müteşabihtir. Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar. Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: "Biz ona inandık, tümü Rabbimizin Katındandır" derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)

Ey iman edenler, sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Onlar size kötülük ve zarar vermeye çalışıyor, size zorlu bir sıkıntı verecek şeyden hoşlanırlar. Buğz (ve düşmanlıkları) ağızlarından dışa vurmuştur, sinelerinin gizli tuttukları ise, daha büyüktür. Size ayetlerimizi açıkladık; belki akıl erdirirsiniz. (Al-i İmran Suresi, 118)

De ki: "Gelin size Rabbinizin neleri haram kıldığını okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, anne-babaya iyilik edin, yoksulluk-endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. -Sizin de, onların da rızıklarını

biz vermekteyiz- Çirkin-kötülüklerin açığına ve gizli olanına yaklaşmayın. Hakka dayalı olma dışında, Allah'ın (öldürülmesini) haram kıldığı kimseyi öldürmeyin. İşte bunlarla size tavsiye (emr) etti; umulur ki akıl erdirirsiniz." (Enam Suresi, 151)

Biz senden önce, şehirler halkına kendilerine vahyettiğimiz kimseler dışında (başkalarını elçi olarak) göndermedik. Hiç yeryüzünde dolaşmıyorlar mı, ki kendilerinden öncekilerin nasıl bir sona uğradıklarını görmüş olsunlar? Korkup-sakınanlar için ahiret yurdu elbette daha hayırlıdır. Siz yine de akıl erdirmeyecek misiniz? (Yusuf Suresi, 109)

Elçilerimiz Lut'a geldikleri zaman o, bunlar dolayısıyla kötüleşti ve içi daraldı. Dediler ki: "Korkuya düşme ve hüzne kapılma. Karın dışında, seni ve aileni muhakak kurtaracağız. O ise, arkada kalacaktır." "Şüphesiz biz, fasıklık yapmalarından dolayı, bu ülke halkının üstüne gökten iğrenç bir azap indireceğiz." Andolsun, biz akledebilecek bir kavim için orada apaçık bir ayet bırakmışızdır. (Ankebut Suresi, 33-35)

AKLIN KAZANDIRDIKLARI

Akıl sahibi kimseleri Allah Kuran'da, "Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir." (Zümer Suresi, 18) şeklinde tanımlar. Bu kimseler Allah'ın kendilerine gösterdiği yola tam olarak uydukları, Kuran'ın tavsiyelerini titizlikle yerine getirdikleri ve vicdanlarına kesin olarak tabi oldukları için, Allah onları akıl gibi büyük bir nimetle ödüllendirmiştir.

Akıl, beraberinde insana pek çok nimetin daha kapısını aralayan son derece önemli bir özelliktir. Akıllı bir insan bulunduğu her ortamda, yaptığı her hareket ve söylediği her söz ile farklılığını hissettirir ve çevresinde büyük bir saygı ve hayranlık uyandırır. Akıl öylesine değerli bir özelliktir ki, insana hayatının sonuna kadar sürekli olarak yeni üstünlükler kazandırır.

İşte ilerleyen sayfalarda aklın insana kazandırdığı bu üstünlüklerden bazılarına değinerek, aklın ne kadar büyük bir nimet olduğu hatırlatılacaktır.

GÜZEL AHLAK

Akıl sahibi bir insanın kazandığı özelliklerin başında, insana dünyada ve ahirette pek çok güzelliğin yolunu açan Kuran ahlakı gelir. Akıllı bir insan, Allah'ın Kuran'da bildirdiği üstün ahlakı en titiz şekilde uygulayan insandır. Kuran'da insanlara dürüstlük, candanlık, samimiyet, alçak gönüllülük, yumuşakbaşlılık, merhamet, adalet, hoşgörü ve bağışlayıcı olmak ve daha pek çok ahlak güzelliği tavsiye edilir. Akıl sahibi bir insan da aklını kullanarak, karşılaştığı her olayda bu tavırları en güzel şekliyle uygulamayı başarır. Kuran ahlakını ne kadar titizlikle uygularsa, ahirette Allah'tan o kadar güzel bir karşılık görebileceğini bilir.

Bu yüzden akıllı bir insan günlük yaşantısı içinde karşılaştığı her olayda vicdanına uygun davranır. Örneğin yardıma muhtaç bir kimseye yardım eder ve bu sorumluluğu başkalarına bırakmaz. Allah'ın razı olacağını bildiği güzelliklerin hiçbirini kaçırmadan uygular. Ya da tek başına ağır bir eşyayı taşımaya çalışan bir insanı yapacak hiçbir işi olmadığı halde oturarak seyretmez. Hasta ya da yaşlı birini gördüğü zaman ona yerini verip kendisi ayakta kalmayı tercih eder. Aksi takdirde umursuz bir tavır göstermiş olacağını ve Allah'ın bundan razı olmayacağını bilir. Gerçekten öfkelenilecek bir tavırla karşılaştığında bile, Allah'ın yumuşakbaşlı bir tavırdan razı olacağını düşünerek öfkesini yener ve karşısındakine güzel söz söyler. Kendi aleyhine olacağını bilse dahi her zaman için dürüst davranır.

Aklı sayesinde tüm bu tavırları hayatının sonuna kadar en güzel şekilde uygulayan bir insan ise hem dünyada güzel bir hayat yaşar, hem de Allah'ın rızasını hedefleyerek gösterdiği bu güzel tavırlarından dolayı cennetle mükafatlandırılır. Allah ayetlerinde şöyle buyurmaktadır:

Şüphesiz iman edip salih amellerde bulunanlar ise; Biz gerçekten en güzel davranışta bulunanın ecrini kayba uğratmayız. Onlar; altından ırmaklar akan Adn cennetleri onlarındır, orada altın bileziklerle süslenirler, hafif ipekten ve ağır işlenmiş atlastan yeşil elbiseler giyerler ve tahtlar üzerinde kurulup-dayanırlar. (Bu,) Ne güzel sevap ve ne güzel destek. (Kehf Suresi, 30-31)

FERASET–BASİRET

Feraset bir insanın sahip olduğu çabuk anlama ve kavrama yeteneğidir. Basiret ise kişinin, bir konunun özünü kavrama gücü, gerçeği tüm detaylarıyla görebilme kabiliyeti ve ileri görüşlülüğüdür. Her iki özelliği de insana kazandıran kaynak ise "akıl"dır.

Allah bir ayetinde, "Kör olanla (basiretle) gören bir olmaz; iman edip salih amellerde bulunanlarla kötülük yapan da. Ne az öğüt alıp-düşünüyorsunuz." (Mümin Suresi, 58) hükmüyle basiretin önemine dikkat çekmiş ve bu özellikten yoksun olan kimseleri de "kör" olarak nitelendirmiştir.

Kuran'ın bir başka ayetinde ise, aklın kazandırdığı bu büyük nimete sahip olan kişiler ile görüş ve kavrayış gücü kapalı olan insanların durumlarının ne kadar farklı olduğuna şöyle dikkat çekilmiştir:

Peki, sana Rabbinden indirilenin gerçekten hak olduğunu bilen kişi, o görmeyen (a'ma) gibi midir? Ancak temiz akıl sahipleri öğüt alıp-düşünebilirler. (Rad Suresi,19)

Feraset ve basiret sahibi bir insan, karşılaştığı bir olayı, bir tavrı ya da bir sözü en doğru şekilde analiz edebilme yeteneğine sahiptir. Geçmişte edindiği tecrübelerden en akılcı sonuçları çıkarır ve bu bilgileri ilerisi için en isabetli şekilde kullanmayı bilir. İçerisinde bulunduğu ortamı, şartları ve imkanları akılcı bir bakış açısıyla değerlendirir ve bu şartları olabilecek en iyi seviyeye getirmeyi ve elindeki imkanları en iyi şekilde kullanmayı başarır. Bir işe atılacağı zaman mutlaka bu konuda gerekli olabilecek her türlü tedbiri alır, olası aksaklıkları tespit eder ve bu doğrultuda hareket eder. Her konuşması isabetli, her tavrı itidalli ve her düşüncesi keskin bir aklın ve kavrayışın ürünüdür.

Akıl sahibi kişilerin bu özelliklere sahip olmaları ise, tüm hayatlarını Allah'ın rızasını kazanmaya adayan ve ahireti hedefleyen ihlaslı kimseler olmalarından kaynaklanmaktadır. Kuran'da peygamberlerin katıksızca ahirete yöneldikleri hatırlatılmış ve onların gösterdikleri bu ahlakla bağlantılı olarak aynı zamanda da güç ve basiret sahibi kimseler olduklarına dikkat çekilmiştir:

Güç ve basiret sahibi olan kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakup'u hatırla. Gerçekten Biz onları katıksızca (ahiretteki asıl) yurdu düşünüp anan ihlas sahipleri kıldık. Ve gerçekten onlar, Bizim Katımızda seçkinlerden ve hayırlı olanlardandır. (Sad Suresi, 45-47)

HİKMET, ANLATIM ÇARPICILIĞI VE HİTABET KABİLİYETİ

Aklın, çoğu insanın bilmediği bir başka yönü de, insanın tüm tavırlarına ve konuşmalarına "hikmet" kazandırmasıdır. Ancak insanların büyük çoğunluğu hikmetli tavır ve konuşmaların kaynağının akıl olduğunu bilmez. Aksine hikmetin eğitim ve tecrübe ile elde edilebilecek bir özellik olduğunu düşünürler. Öyle ki çoğu insan güzel ve etkili konuşabilmek için çözümü yalnızca dersler almakta ya da etkili konuşma sanatı gibi kitaplar okuyarak insanları etkileyecek konuşma kurallarını ezberlemekte arar. Bu kitaplarda etkili bir konuşma yapabilmek için insanların ne zaman konuşmaya başlayacağı, ne zaman susacağı, ne zaman güleceği gibi her türlü detay çeşitli kurallara bağlanmıştır. Bu kurallara ne kadar titizlikle uyulursa konuşmanın o derece başarılı olacağına inanılır.

Oysa güzel ve etkili konuşmayı herhangi bir kurala bağlayabilmek kesinlikle mümkün değildir. Aksine asıl etkili olan konuşma hiçbir kurala bağlanmamış, ezberlenmemiş, kişinin içinden geldiği gibi, hiç zorlanmadan, suni bir tavra gerek görmeden yaptığı "samimi konuşma"dır ki, bunu da eksiksiz olarak ancak hikmet sahibi kimselerde görebilmek mümkündür. Hikmetli konuşan kişi, samimi sözleriyle insanların kalplerinde derin bir etki uyandırır.

Dinden uzak bir insan da uzmanlaştığı bir konuda, oldukça güzel vurgulamalarla, konuşma kurallarına bağlı kalarak iyi bir anlatım yapabilir. Ancak unutmamak gerekir ki, sayılan özelliklerden hiçbiri yapılan bu konuşmanın hikmetli bir konuşma olduğunu göstermez. Bir konuşmanın hikmetli olduğundan bahsedebilmek için bu konuşmanın samimi ve amaçlanan konuda karşı tarafın kalbinde etki bırakacak nitelikte olması gerekir. Hikmet sahibi bir insan anlatmak istediği bir şeyi olabilecek en özlü şekilde, en çarpıcı örneklerle ve olabilecek en samimi şekilde ifade edebilen kimsedir. Allah bir ayetinde Hz. Davud'a bu özelliği verdiğini bildirerek hikmetin önemine dikkat çekmiştir:

Onun mülkünü güçlendirmiştik. Ona hikmet ve anlatım çarpıcılığını vermiştik. (Sad Suresi, 20)

Ayette görüldüğü gibi, Allah hikmetle birlikte verilen bir nimet olarak "anlatım çarpıcılığı"ndan bahsetmiştir. Böyle bir nimete kavuşabilmek için ise özel bir kabiliyete sahip olmaya veya olağanüstü bir çaba harcamaya gerek yoktur. Bu, Allah'ın iman eden ve samimi olan kullarına verdiği bir özelliktir.

Ancak hikmet, kendisini sadece konuşmada belli eden bir özellik değildir. Hikmet sahibi bir insanın tüm tavırlarında, aldığı tüm kararlarda, yaptığı tüm teşhislerde aynı isabetli yapıyı görebilmek mümkündür. Kuran'da bu önemli özelliğin peygamberlerin pek çoğuna verildiğinden bahsedilmektedir:

Bunlar, kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiklerimizdir... (Enam Suresi, 89)

Böylece onları, Allah'ın izniyle yenilgiye uğrattılar. Davud Calut'u öldürdü. Allah da ona mülk ve hikmet verdi; ona dilediğinden öğretti... (Bakara Suresi, 251)

(Çocuğun doğup büyümesinden sonra ona dedik ki:) "Ey Yahya, Kitabı kuvvetle tut." Daha çocuk iken ona hikmet verdik. (Meryem Suresi, 12)

Kuran'ın başka ayetlerinde ise Allah'ın hikmeti dilediği her kuluna verebileceği bildirilmiş ve hikmetin önemine şöyle dikkat çekilmiştir:

Kime dilerse hikmeti ona verir; şüphesiz kendisine hikmet verilene büyük bir hayır da verilmiştir. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp düşünmez. (Bakara Suresi, 269)

(Bunlar,) 'İçten Allah'a yönelen' her kul için 'hikmetle bakan bir iç göz' ve bir zikirdir. (Kaf Suresi, 8)

Tüm bu ayetlerden anlıyoruz ki, akıllı bir insana verilen bu büyük nimet, beraberinde etkili bir "hitabet gücü" ve "ikna kabiliyeti" de kazandırır. Mümin, aklın kendisine kazandırdığı bu hikmet, anlatım çarpıcılığı ve hitap kabiliyeti gibi özellikler sayesinde Allah'ın "Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel bir biçimde mücadele et..." (Nahl Suresi, 125) ayetiyle bildirdiği gibi, hak dini ve Kuran ahlakını en güzel şekilde anlatabilme imkanını da kazanmış olur.

ÜSTÜN BİR TEŞHİS KABİLİYETİ

Aklın insana kazandırdığı bir başka önemli özellik de "teşhis kabiliyeti"dir. Her insan her konu hakkında teşhis yapabilir, fikir beyan edebilir. Ancak akıl sahiplerinin bu konudaki farklılığı, onların teşhislerinin her zaman için isabetli olması ve çoğu insanın fark edemediği detayları rahatlıkla görebiliyor olmalarıdır. Bu isabetliliğin ve ince teşhis kabiliyetinin sırrı ise, müminin Kuran'ı rehber edinerek, aklını bu doğrultuda kullanmasıdır. Kuran, Allah'ın hak kitabıdır. Dolayısıyla Kuran'a uyan kimseler kesin olarak en doğru olana ulaşacaklardır.

Akıl sahiplerinin bu özelliği onlara hayatın her alanında büyük bir üstünlük ve kolaylık sağlar. Herşeyden önce karşılaştıkları her insanın karakterini çok iyi ve çok ayrıntılı bir biçimde analiz edebildikleri için, dostlarını ve düşmanlarını rahatlıkla tespit edebilirler. Allah'ın Kuran'da tanıttığı insan karakterlerinden yola çıkarak, karşılaştıkları her insanın yapısını

çok kısa bir sürede kavrayabilirler. Yine aynı şekilde lehlerinde ya da aleyhlerinde gelişen bir olayı henüz başlangıcında iken fark edebilmeleri ve buna karşı tedbir alabilmeleri de yine onların kazançlı çıkmalarını sağlar. Ayrıca çevrelerinde bulunan insanlardaki güzel vasıfları, çoğu kimsenin fark edemediği incelikleri, akıl alametlerini görebilenler de yine ancak akıl sahipleridir.

Bu konuda akıllı insanlarda dikkat çeken bir başka özellik ise, bu teşhisleri yapabilmek için uzun uzun incelemeler yapmalarına ya da detaylı bilgi toplamalarına gerek olmamasıdır. Akıl sahibi bir insanın özelliği, en az delil ile ve en kısa zamanda, en doğru teşhisleri yapabilmesidir.

Söz gelimi akıllı bir insan, bir kimsenin yalan söylediğini o anki üslubundan, sözlerindeki tutarsızlıktan, olayı aşırı derecede detaylandırmaya çalışmasından, üzerindeki tedirginlikten ve duruma göre değişebilecek daha pek çok tavrından teşhis edebilir. Akılsız bir insan ise, yalan söylemekte olan bu kimsenin sözlerine tümüyle itimat edebilir, hatta bu kişinin ne kadar dürüst bir insan olduğundan bahsedebilir. Bu nedenle de o kişiyle maddi ya da manevi ortaklıklara girişerek zarara uğrayabilir.

Aynı şartlar altında bir olaydan yanlış sonuçlar çıkarıp, yanlış teşhisler yapan akılsız kimselerin bu yanılgılarının sebebi ise Kuran'a tabi olmamalarından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle Allah, Kuran'da verdiği örnekleri ancak akıl sahiplerinin görüp anlayabileceğine dikkat çekmiş ve bilenlerle bilmeyenlerin bir olmadığını hatırlatmıştır:

İşte bu örnekler; Biz bunları insanlara vermekteyiz. Ancak alimlerden başkası bunlara akıl erdirmez. (Ankebut Suresi, 43)

Yoksa o, gece saatinde kalkıp da secde ederek ve kıyama durarak gönülden itaat (ibadet) eden, ahiretten sakınan ve Rabbinin rahmetini umud eden (gibi) midir? De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Şüphesiz, temiz akıl sahipleri öğüt alıp-düşünürler." (Zümer Suresi, 9)

DİKKAT VE ŞUUR AÇIKLIĞI

Allah Kuran ayetleriyle insanlara "dikkatli olmalarını" hatırlatmış ve bu dikkati hangi yönde sarf edeceklerini de şöyle açıklamıştır:

Dikkatli olun; göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ındır. O, üzerinde bulunduğunuz şeyi elbette bilir. Ve O'na döndürülecekleri gün, yaptıklarını kendilerine haber verecektir. Allah, herşeyi bilendir. (Nur Suresi, 64)

Dikkatli olun; gerçekten onlar, Rablerine kavuşmaktan yana derin bir kuşku içindedirler. Dikkatli olun; gerçekten O, herşeyi sarıp-kuşatandır. (Fussilet Suresi, 54)

Ayetlerde hatırlatılan konulardan da anlaşılacağı gibi Allah, insanlara dikkatlerini, doğru düşünebilmek, olayları doğru değerlendirebilmek ve böylece gerçekleri görebilmek için kullanmalarını öğütlemiştir. Ancak unutmamak gerekir ki, Allah'ın Kuran'da bildirdiği şekilde bir dikkat ancak akıl sahiplerinin gösterebileceği bir özelliktir. Çünkü Kuran'da Allah'ın ayetlerinden ancak akıl sahiplerinin düşünüp öğüt alabilecekleri bildirilmiştir:

… Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)

(Bu Kuran,) Ayetlerini, iyiden iyiye düşünsünler ve temiz akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. (Sad Suresi, 29)

İşte dikkatini Kuran'da bildirildiği şekilde kullanan akıl sahipleri bu yolla tüm gerçekleri görebilirler; öncelikle Allah'tan başka bir Yaratıcı olmadığını, Allah'ın tüm evrenin sahibi olduğunu ve ahiretin kesin bir gerçek olduğunu kavrarlar.

Önceki bölümlerde üzerinde durduğumuz gibi, açık bir şuur ve dikkat, akıllı bir insanın günlük hayatının her anında kendini belli eder. Bu kişiler, Allah'ın herşeyi bir amaçla yarattığını, yaşadıkları her olayın, şahit oldukları her konuşmanın kendileri için yaratılan imtihanın bir parçası olduğunu ve karşılarına çıkarılan herşeyden sorumlu olduklarını bilmenin verdiği bir dikkat açıklığı kazanırlar. Bu sayede bulundukları ortamda gelişen bir tehlikeyi hemen fark eder ve gerekli müdahaleyi herkesten önce yaparlar. Aynı şekilde olumlu gelişme gösteren olayları da dikkatleri sayesinde hemen tespit edebilirler.

Zekanın da insanlara belirli bir oranda dikkat yeteneği kazandırdığı doğrudur. Ancak aklın buradaki farkı, insana zekanın gösteremediği detayları fark ettirebilmesi ve her konuda önceden teşhis yapma, tedbir alma, karar verme kabiliyeti kazandırmasıdır. Bu durumu şöyle bir örnekle açıklayabiliriz: Söz gelimi zeki bir insan dikkati sayesinde evinin alt katından gelen sesleri duyarak evine giren hırsızı fark edebilir. Akıllı bir insan ise olay bu aşamaya hiçbir şekilde gelmeden, hırsızlık ihtimaline karşı keskin tedbirler alabilen ve kalıcı çözümler getirebilen insandır. Hırsıza imkan sağlayabilecek tüm alternatifleri önceden değerlendirmiş ve bu doğrultuda detaylı bir çalışma yapmıştır. Örneğin eve yabancı birinin girişini kesin olarak engelleyecek çok detaylı bir güvenlik sistemi oluşturmuştur.

İşte olması gereken makbul dikkat şekli de budur. Akıllı insan, bir tehlikeyi gerçekleşirken fark etmez. Aksine henüz bu tehlike oluşmadan, böyle bir olayla karşı karşıya gelmeden önce dikkatli davranır ve açık noktaları önceden tespit eder. Ardından da tespit ettiği bu tehlikelerle karşılaşmamaya yönelik kesin önlemler alır.

GÜÇLÜ BİR KİŞİLİK

Akıllı bir insan, canlı cansız tüm varlıkların Allah'a boyun eğdiğini ve O'nun izni olmadan yeryüzünde hiçbir olayın gerçekleşemeyeceğini bilir. Allah'a karşı duyduğu teslimiyet ve güven, onun Allah'tan başka hiçbir şeyden ve hiç kimseden korkmamasını ve böylece güçlü bir kişilik geliştirmesini sağlar. Herşeyi Allah'ın kontrol ettiğini bildiği için, kişilere, olaylara ya da şartlara göre tavrı değişmez. İnsanların beğenisine göre değil, Allah'ın sevgisini kazanmaya yönelik hareket ettiği için hiçbir çıkar uğruna kişiliğinden, tavrından ve ahlakından ödün vermez.

Ancak şunu da hatırlatmak gerekir ki, akıl sahibi bir insanın "güçlü kişilik" kavramı, cahiliye toplumlarında bilinen anlamından çok farklıdır. Din ahlakından uzak toplumlarda insanlar, şahsiyetli olmanın, ancak kibir, resmiyet ve ciddiyet ile elde edilebileceğine inanırlar. Kişi, çevresindeki insanlara, kendi farklılığını ve üstünlüğünü ne kadar hissettirebilirse, onun o kadar şahsiyetli bir tavır gösterdiğini düşünürler. Oysa bu şahsiyet çoğu zaman, içte yaşanan güçlü bir kişilik değil, daha ziyade göz boyamaya ve etrafta şahsiyetli bir insan "imajı" oluşturmaya yönelik göstermelik bir tavırdır.

Gerçek şahsiyetin ne kibirle, ne ciddiyet ve resmiyetle, ne de dış görünüşle hiçbir ilgisi yoktur. Kuran'a göre güçlü bir kişilik, insanın Allah'tan çok korkması ve bu nedenle de Kuran ahlakını yaşamakta kararlılık göstermesidir. Hiçbir koşulda ya da hiçbir dünyevi çıkar için Allah'ın kendisine bildirdiği doğrulardan taviz vermemesi, basit ve çirkin tavırlara tenezzül etmemesidir. İşte insana kişilik kazandıran asıl özellikler bunlardır ve bu konuda kararlılık gösterebilen kimseler de ancak akıl sahipleridir. Kuran'da doğru yoldan asla sapmayan akıl sahibi kişiler bu tavırlarından dolayı şöyle müjdelenmişlerdir:

Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); onların üzerine melekler iner (ve der ki:) "Korkmayın ve hüzne kapılmayın, size vadolunan cennetle sevinin." (Fussilet Suresi, 30)

ALLAH'IN YARDIMI VE DESTEĞİ

Allah Kuran'da, "Ey iman edenler, üzerinizdeki (yükümlülük) kendi nefislerinizdir. Siz doğru yola erişirseniz, sapan size zarar veremez. Tümünüzün dönüşü Allah'adır. O, size yaptıklarınızı haber verecektir" (Maide Suresi, 105) hükmüyle inanan kimselere önemli bir gerçeği haber vermiştir: İnkarcılar, doğru yolda olan kimselere zarar veremezler.

Doğru yol ise ancak iman eden ve Kuran'a uyan akıl sahiplerinin ulaşabildiği yoldur. Bu kişiler, her konuda sadece Kuran'da kendilerine bildirilen doğruları rehber edinip, hayatlarını bu doğrulara göre düzenledikleri için her zaman Allah'ın desteği ve yardımıyla karşılık görürler. Allah iman edenlerin yardımcısıdır ve dinine yardım edenlere yardım vaat etmiştir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

... Allah Kendi (dini)ne yardım edenlere kesin olarak yardım eder. Şüphesiz Allah, güçlü olandır, aziz olandır. (Hac Suresi, 40)

Allah, Kendisi'ne samimi bir kalple iman etmelerine karşılık inananları koruyup destekleyeceğini, onlara her işlerinde kolaylık sağlayıp yollarını açacağını bir başka ayetinde şöyle bildirmiştir:

Kim Allah'ı, Resûlü'nü ve iman edenleri dost (veli) edinirse, hiç şüphe yok, galip gelecek olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır. (Maide Suresi, 56)

Nitekim Enbiya Suresi'nde Allah, her zaman için hak ve doğru olanın, batıl olana üstün geleceğine dikkat çekmiştir. İşte haktan yana hareket eden akıllı insanların, her zaman batılın arkasına sığınan akılsız insanlara üstün gelmelerinin sebebi de budur. Allah bu gerçeği şöyle bildirmiştir:

Hayır, Biz hakkı batılın üstüne fırlatırız, o da onun beynini darmadağın eder. Bir de bakarsın ki, o, yok olup gitmiştir... (Enbiya Suresi, 18)

GÜNLÜK HAYATTA AKIL ÖRNEKLERİ

Kitabın başından bu yana gerçek aklın ne olduğuna, nasıl kazanılabildiğine ve aklı artırmanın yollarına değindik. Ancak önemli olan kişinin, aklı kendi günlük hayatına nasıl aktarabileceğini, onu nerelerde ve nasıl kullanabileceğini görmesidir. Çünkü akıl, sadece büyük buluşlarla ortaya çıkan ya da hayatın ehemmiyetli görülen alanlarında başarılı olmayı sağlayan bir yetenek değildir. Aksine günlük yaşamın temizlikten yemeğe, giyimden sanata kadar tüm detaylarına yansıyan bir özelliktir. İşte bu nedenle bu bölümde aklın günlük hayata nasıl yansıdığı konusunda bazı örnekler verilecektir.

AKILLI BİR İNSANIN DÜŞÜNME TARZI...

Akıllı bir insan herşeyden önce her an Allah'ın rızasını en fazla nasıl kazanabileceğini düşünür. Etrafında olup biten tüm olayları dikkatlice inceler ve vicdanıyla kendisinin bu ortam içerisinde yapması gereken en güzel tavrı tespit eder.

Düşüncelerine hiçbir konuda baskı uygulamaz; hür düşünür. Ufku alabildiğine geniştir. Özgür düşünmesini engelleyecek tüm taassuplardan, korkulardan ve fikri saplantılardan kurtulmuştur.

Düşüncelerine hiçbir sınır koymadığı için sürekli olarak sade ancak bunun yanı sıra son derece etkili fikirler bulur.

Aklını gereksiz konularla hiçbir şekilde meşgul etmez. Kendisine hiçbir fayda sağlamayacak, zaman kaybettirecek ve asıl önemli konulara vakit ayırmasını engelleyecek şeyleri düşünerek oyalanmaz.

Bulunduğu ortamın ve beraberindeki insanların ihtiyaçlarını düşünmeye öncelik tanır. Bu kişilerin güvenliklerine, sağlıklarına ve huzurlarına yönelik her türlü ihtiyacı gidermek için ne yapabileceğini düşünür ve eğer bu yönde bir sorun varsa hiç ertelemeden bunlarla ilgilenir.

Daima dine ve müminlere fayda getirecek şeyler düşünür. Sürekli olarak daha fazla hayır işlemek isteği ve çabası içindedir.

Akıllı bir insan ayrıca planlı düşünür. Düşüncelerini hedeflediği konuya yönlendirir. Gereksiz detaylara takılmaz.

Olayları çok aşamalı düşünür. Bir olayın birkaç aşama sonrasında nasıl bir şekle girebileceğini, potansiyel olarak ne tür tehlikeler içerebileceğini ya da nasıl gelişmeler gösterebileceğini tahmin ederek bu yönde tedbirlerini alır.

Geçmişte yaşanan olaylar üzerinde de düşünür. Tüm bu tecrübelerden en akılcı ve hikmetli sonuçları çıkarır ve ileride kullanabileceği değerli bir birikim elde etmiş olur.

Aklına olumsuz ya da yanlış bir düşünce geldiğinde bunun şeytandan gelen bir vesvese olduğunu bilerek Allah'a sığınır.

Bunun yanında Allah'ın yarattığı her olayda mutlaka bir hikmet ve güzellik olduğunu bilerek "mutlaka bir hayır vardır" diyerek düşünür.

AKILLI BİR İNSANIN SOHBETİ VE KONUŞMALARI...

Akıllı bir insan olabilecek en isabetli, en hikmetli, en özlü ve en faydalı konuşmaları yapar. Ufku geniş olduğu için verdiği örnekler etkileyici ve benzersizdir. Çok konuşmak yerine faydalı konuşmaktan hoşlanır. Gerektiğinde ve yeri geldiğinde konuşur. Ne zaman konuşup ne zaman susacağını da aklıyla ayarlar. Örneğin çok acelesi olan birini önemsiz bir konuyla meşgul etmez.

Tüm bunların yanında boş konularda boş konuşmalar yaparak da vakit kaybetmez. Önemli bir konuyu da ancak ehemmiyeti derecesinde konuşur.

Akıllı bir insan içinden geldiği gibi, samimi konuşmalar yapar. Kalıpçı bir yapısı yoktur. Asıl etkili olan konuşmanın insanın "içinden geldiği gibi" konuşması olduğunu bilir.

Bunun yanında sürekli aynı kelimeleri, aynı üslubu ve aynı cümleleri kullanarak monoton bir hava içerisinde konuşmaz. Sohbetinde imalı ve incitici sözler kullanmaz. Hiçbir zaman için alaycı konuşmalarla karşı tarafı rahatsız etmez. Söylemek istediği şeyi açık ve net olarak söyler.

AKILLI BİR İNSANIN SANAT VE DEKORASYON ANLAYIŞI...

Akıllı bir insan dekorasyon konusunda herşeyden önce Allah'ın sanatını örnek alır. Kuran'da belirtilen cennet tasvirlerinin insan ruhuna en çok zevk verecek malzemelere dikkat çektiğini bilir ve dünya şartlarında bu güzelliği andıran bir dekorasyon oluşturmaya çalışır.

Her konuda olduğu gibi bu konuda da hiçbir kurala bağlı kalmaz. Sırf moda olduğu için belirli kalıplar arasında sıkışmak zorunda olmadığını bilir. Tarih boyunca gelmiş geçmiş tüm medeniyetlerin ve tüm kültürlerin sanat anlayışlarından istifade edebilir ve onların geride bıraktıkları tüm sanat eserlerinden ilham alabilir.

Tüm bu eserler arasında, sanat ve estetik konusunda göze en hoş gelen ve ruha en çok zevk verenlerin analizini yapabilir ve bunların en estetik birleşimini oluşturarak ortaya benzersiz bir eser çıkartabilir.

Böyle bir insan estetik ve sanatı, aynı zamanda konforla da birleştirebilir. Bu nedenle akıllı bir insanın dekore ettiği bir ortamda yaşamak hem çok zevkli hem de çok rahattır. Seçilen malzemeler estetiği yansıtmasının yanında, insan sağlığı açısından da en sıhhi, en konforlu, en kolay temizlenebilen ve en uzun ömürlü olacak şekilde düzenlenmiştir. Örneğin sırf güzel duracak diye, sağlığa zarar verebilecek bir koku ya da benzeri bir madde içeren hiçbir malzemeyi kullanmaz. Bunun yerine aynı güzelliği farklı malzemelerle de elde edebilir.

Tüm bunların yanında dekorasyonda sürekli olarak yenilik yapabilir. Aynı malzemelerle aynı mekanda birbirinden tamamen farklı ve benzersiz olan yüzlerce ayrı dekor oluşturabilir. Yaşadığı yerin dekorasyonunun monotonlaşmasına hiçbir şekilde izin vermez. Küçük ya da büyük birtakım değişikliklerle yaşadığı ortamı sürekli olarak güzelleştirir.

Aklın yol göstermesiyle yapılan bir dekorasyonda, göze ters gelecek hiçbir şey olmaz. Işık ve ses düzeni, renk seçimi insan gözünü ve ruhunu en rahat ettirecek ve en zevk verecek şekilde olur.

Dekorasyonda simetriye önem verir. İnsan gözünün simetriden alacağı zevki ve aksinde oluşacak karmaşanın hem göze hem de ruha vereceği yorgunluğu aklıyla hesaplayabilir.

AKILLI İNSANIN EL BECERİSİ...

Akıllı insan el becerisini aklıyla kazanır. Beceri gerektiren herhangi bir durumla karşılaştığında mevcut imkanları aklıyla en iyi şekilde değerlendirerek, hangi işin nasıl yapılırsa en iyi sonucu vereceğini önce zihninde tasarlar ve uyguladığında da en mükemmel sonucu elde eder. Her işi olabilecek en pratik şekilde halleder. Ani bir sorunla karşılaştığında elinde yeterli malzeme olmasa dahi mevcut imkanları değerlendirerek bu sorunu en güzel şekilde giderebilir.

Herhangi bir aksaklıkla karşılaştığında öncelikle bunun kendi imkanlarıyla ve bilgisiyle çözülüp çözülemeyeceğine bakar. Eğer kendisi yapabilecekse problemi gidermeye çalışır. Ama eğer problem teknik bir sorundan kaynaklanıyor ve bu kişinin imkanlarını aşıyorsa bu durumda vakit kaybetmez ve konuya, en yetkili ve bilgili kimseyi çağırarak çözüm getirir.

Karşılaştığı sorunlara geçici ve iptidai değil, kalıcı ve kesin çözümler getirir. Aksinde ortaya çıkabilecek olan tahribatın verilecek olan emekten çok daha fazla olabileceğini bilir.

KURAN'DA AKIL ÖRNEKLERİ

Akıl sahibi kimselere Allah, Kuran'da anlatılan kıssalar üzerinde düşünüp ibret almalarını hatırlatmıştır. Yusuf Suresi'nde şöyle buyrulmaktadır:

Andolsun, onların kıssalarında temiz akıl sahipleri için ibretler vardır. (Bu Kuran) düzüp uydurulacak bir söz değildir, ancak kendinden öncekilerin doğrulayıcısı, herşeyin 'çeşitli biçimlerde açıklaması' ve iman edecek bir topluluk için bir hidayet ve rahmettir. (Yusuf Suresi, 111)

Kuran'daki bu hatırlatma doğrultusunda ilerleyen satırlarda peygamber kıssalarında yer alan akılcı davranışlardan yalnızca birkaçına dikkat çekilerek, aklın kazandırdığı üstünlük bir kez daha ortaya konacaktır.

ZÜLKARNEYN'İN AŞILAMAZ SAĞLAMLIKTA BİR SET İNŞA ETMESİ

Kuran'da Allah'ın kendisine sapasağlam bir iktidar verdiği ve "özü kapsayan bir bilgi"ye sahip olduğu bildirilen Hz. Zülkarneyn'den bahsedilmiştir. Kuran'da Zülkarneyn kıssası şöyle anlatılır:

Sana (Ey Muhammed,) Zülkarneyn hakkında sorarlar. De ki: "Size, ondan 'öğüt ve hatırlatma olarak' (bazı bilgiler) vereceğim. Gerçekten, Biz ona yeryüzünde sapasağlam bir iktidar verdik ve ona herşeyden bir yol (sebep) verdik. (Kehf Suresi, 83-84)

İşte böyle, onun yanında "özü kapsayan bilgi olduğunu" (veya yanında olup-biten herşeyi) Biz (ilmimizle) büsbütün kuşatmıştık. Sonra bir yol (daha) tuttu. İki seddin arasına kadar ulaştı, onların (sedlerin) önünde hemen hemen hiçbir sözü kavramayan bir kavim buldu. Dediler ki: "Ey Zülkarneyn, gerçekten Ye'cuc ve Me'cuc, yeryüzünde bozgunculuk çıkarıyorlar, bizimle onlar arasında bir sed inşa etmen için sana vergi verelim mi?" Dedi ki: "Rabbimin beni kendisinde sağlam bir iktidarla yerleşik kıldığı (güç, nimet ve imkan), daha hayırlıdır. Madem öyle, bana (insani) güçle yardım edin de, sizinle onlar arasında sapasağlam bir engel kılayım." (Kehf Suresi, 91-95)

Hz. Zülkarneyn, ayetlerde görüldüğü gibi oradaki halkın talebine karşılık vermiştir. Ancak Zülkarneyn, halkı Yecüc ve Mecüc'den korumak için gerekli

olan bu seddi öylesine akılcı bir yöntemle inşa etmiştir ki, set bir daha ne aşılabilmiş ne de delinebilmiştir:

"Bana demir kütleleri getirin", iki dağın arası eşit düzeye gelince, "Körükleyin" dedi. Onu ateş haline getirinceye kadar (bu işi yaptı, sonra:) dedi ki: "Bana getirin, üzerine eritilmiş bakır dökeyim." Böylelikle, ne onu aşabildiler, ne onu delmeye güç yetirebildiler. (Kehf Suresi, 96-97)

Zülkarneyn'in bu başarısı kuşku yok ki üstün bir akla sahip olması sayesinde gerçekleşmiştir. Aşılamayacak bir set oluşturabilmek için olabilecek en sağlam malzemeyi seçmiş ve bu malzemeyi de olabilecek en etkili şekilde kullanmıştır. Önce demir kütlelerini yerleştirip bunları ateş haline gelinceye kadar körüklettirmiştir. Son derece sağlam bir hale gelen seti bu haliyle de bırakmamış, daha da ciddi bir tedbir daha alarak üzerine eritilmiş bakır döktürtmüştür. Böylece seddi, kesinlikle delinemeyecek, aşılamayacak kadar dayanıklı hale getirmiştir.

Zülkarneyn'in bu seddin oluşturulmasında gösterdiği akıl, imanın getirdiği aklın gücünü ortaya koyan önemli bir örnektir. Çünkü akıl sahibi bir insanın en dikkat çeken özelliklerinden biri, bir tehlike karşısında geçici, zayıf çözümlere başvurmaması, aksine eldeki imkanlar içinde olabilecek en sağlam tedbirleri almasıdır. Yani bir tehlikeyi bir daha asla insanları tehdit edemeyecek, tek bir kişinin dahi zarar görmesine sebep vermeyecek şekilde ortadan kaldırmasıdır. Zülkarneyn'in inşa ettiği sette de bu akıl alameti açıkça görülmektedir.

HZ. İBRAHİM'İN PUTLARA KURDUĞU TUZAK

Kuran'da Hz. İbrahim'in gösterdiği birçok akıl örneğine yer verilmiştir. Bunlardan biri, puta tapan kavmini uyarmak ve onlara doğru yolu göstermek için yaptığı bir plana ilişkindir. Hz. İbrahim, ilah edindikleri putların kimseye faydası dokunmayan basit taşlardan ibaret olduğunu kavmine ispatlamak amacıyla, öncelikle onları putların bulunduğu yerden uzaklaştırmak istemiştir. Akılcı girişimi sayesinde bu isteğini kolaylıkla başarmıştır. Onlara hasta olduğunu söylediğinde hepsi birden hastalıktan korkarak onun bulunduğu yerden uzaklaşmışlardır:

"Ben, doğrusu hastayım" dedi.

Böylelikle arkalarını çevirip ondan kaçmaya başladılar.

Bunun üzerine onların ilahlarına sokulup: "Yemek yemiyor musunuz?" dedi.

"Size ne oluyor ki konuşmuyorsunuz?"

Derken onların üstüne yürüyüp sağ eliyle bir darbe indirdi. (Saffat Suresi, 89-93)

Böylece o, yalnızca büyükleri hariç olmak üzere onları paramparça etti; belki ona başvururlar diye. (Enbiya Suresi, 58)

Kavminin çevresinden dağılıp gitmesinin ardından Hz. İbrahim, putların yanına yaklaşmış ve en büyükleri dışında putların hepsini kırıp parçalamıştır. Kuşkusuz burada en büyük putu bırakmasının çok önemli bir hikmeti vardır. Nitekim bu olaydaki hikmet, kavmin geri dönüşüyle ortaya çıkacaktır. Geri döndüklerinde putların başına gelenleri gören kavim, ilah edindikleri bu taşların yerle bir olmuş olmasını hayretle karşılamış ve bunu yapanın kim olduğunu sorgulamaya başlamışlardır:

"Bizim ilahlarımıza bunu kim yaptı? Şüphesiz o, zalimlerden biridir" dediler. "Kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını işittik" dediler. Dediler ki: "Öyleyse, onu insanların gözü önüne getirin ki ona (nasıl bir ceza vereceğimize) şahid olsunlar." (Enbiya Suresi, 59-61)

Hz. İbrahim, kendisine ne olduğunu sorduklarında kırmadığı en büyük putu işaret ederek ona sormalarını söylemiştir. Taşın konuşamayacağını ve olup biten olayları açıklayamayacağını düşünüp anlayan kavmi, bu taşların hiçbir güce sahip olamayacağını da kendilerine itiraf etmek durumunda kalmıştır:

Dediler ki: "Ey İbrahim, bunu ilahlarımıza sen mi yaptın?"
"Hayır" dedi. "Bu yapmıştır, bu onların büyükleridir; eğer konuşabiliyorsa, siz onlara soruverin."
Bunun üzerine kendi vicdanlarına başvurdular da; "Gerçek şu ki, zalim olanlar sizlersiniz (biziz)" dediler.
Sonra, yine tepeleri üstüne ters döndüler: "Andolsun, bunların konuşamayacaklarını sen de bilmektesin." (Enbiya Suresi, 62-65)

Hz. İbrahim, bu konuşma üzerine şunları söylemiştir:

Dedi ki: "O halde, Allah'ı bırakıp da sizlere yararı olmayan ve zararı dokunmayan şeylere mi tapıyorsunuz?" (Enbiya Suresi, 66)

Dedi ki: "Yontmakta olduğunuz şeylere mi tapıyorsunuz?" "Oysa sizi de, yapmakta olduklarınızı da Allah yaratmıştır." (Saffat Suresi, 95-96)

Peygamberin, kavmine, ilahlaştırdıkları putların hiçbir işe yaramadığını ispatlaması sonucunda bu kimseler bir an için de olsa vicdanlarına başvurmuş ve yaptıkları işin mantıksızlığını açıkça görmüşlerdir. Her ne kadar daha sonra taşlara tapmakta diretmiş olsalar da, Hz. İbrahim aklı ile onlara gerçekleri göstermiş, yanlış yolda olduklarını kendi kendilerine itiraf ettirmiştir.

HZ. İBRAHİM'İN TEBLİĞİNDE FARK EDİLEN AKIL

Kuran'da yer alan Hz. İbrahim'in akıl örneklerinden bir diğeri de Allah'ın kendisini zengin kıldığı ve mülk verdiği bir kimse ile arasında geçen konuşmada görülür. Hz. İbrahim, dinden uzak bir insanın çarpık mantık örgüsüyle Allah hakkında kendisiyle tartışan bir kimseye, dine uymanın

kazandırdığı berrak akıl ile galip gelmiştir. Kuran'da mülk sahibi bu kişiyle Hz. İbrahim arasında geçen konuşmaya şöyle yer verilmiştir:

Allah, kendisine mülk verdi, diye Rabbi konusunda İbrahim'le tartışmaya gireni görmedin mi? Hani İbrahim: "Benim Rabbim diriltir ve öldürür" demişti; o da: "Ben de öldürür ve diriltirim" demişti. (O zaman) İbrahim: "Şüphe yok, Allah güneşi doğudan getirir, (hadi) sen de onu batıdan getir" deyince, o inkarcı böylece afallayıp kalmıştı. Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. (Bakara Suresi, 258)

Allah'ın öldüren ve dirilten olduğunu söyleyen Hz. İbrahim'e "Ben de öldürür ve diriltirim" diyerek cevap veren bu kişiye, Hz. İbrahim son derece akılcı bir cevap vermiştir. Bunun üzerine bu kimse aklın ve hak olanın karşısında şaşırıp kalmıştır.

PEYGAMBERİMİZ HZ. MUHAMMED (SAV)'İN EVİNDEN ERKENDEN AYRILMASI

Allah Kuran'da, "Hani sen, mü'minleri savaşmak için elverişli yerlere yerleştirmek için evinden erkenden ayrılmıştın. Allah işitendir, bilendir." (Al-i İmran Suresi, 121) ayetiyle bir başka akılcı tavra daha dikkat çekmiştir. Hz. Muhammed (sav) o dönemin mücadele ortamı içinde, müminlerin güvenliğini ve başarısını sağlayabilmek amacıyla erkenden evinden ayrılmıştır. Kuşkusuz Peygamberimiz (sav)'in yaptığı bu uygulama tüm inananlar için aklın ön plana çıktığı önemli bir örnektir.

Bu örnekten anlaşıldığı gibi, önemli bir olay söz konusu olduğunda alınabilecek en akılcı önlemlerden biri de erken hareket etmektir. Zira erken davranan bir insan yapılması gereken tüm faaliyetleri zamanından önce organize ederek, önceden fark edilmemiş olan ihtiyaçları ve detayları tespit edebilme imkanını kazanmış olur. Ayrıca son anda aceleyle yapılacak bir işin neden olabileceği muhtemel bir panik ve heyecan da bu şekilde önlenmiş olur. Geniş bir süre olduğunu bilmek, kişilerin sakin ve akılcı düşünebilmeleri için elverişli bir zemin hazırlar. Ayrıca toplu hareket edilmesi gereken bir olayda, fikir ve davranış birliği sağlamak için gerekli olan bilgi aktarımı da bu vakit içerisinde gerçekleştirilebilir.

Bunun yanında erken davranmak son anda gelişebilecek beklenmedik olaylara ya da istenmeyen gecikmelere karşı önemli bir avantaj sağlar. Erken hareket edildiğinde, ortaya çıkan bir sorunu telafi etme imkanı olur.

İşte Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) de erken davranmanın getireceği tüm avantajları önceden hesaplayarak üstün aklını göstermiştir. Mücadelenin gerçekleşeceği ortama erkenden giderek, burada müminler arasında bir görev dağılımı yapmış ve onları en elverişli yerlere yerleştirmiştir.

HZ. YAKUP'UN ÖNEMLİ BİR BİLGİYİ KÖTÜ

NİYETLİ KİŞİLERDEN SAKLAMASI

Kitabın önceki bölümlerinde akıllı bir insanın en önemli özelliklerinden birinin, yaptığı her hareketin birkaç aşama sonrasında nereye varabileceğini önceden hesaplaması olduğuna dikkat çekmiştik. Gerçekten de akıl sahibi bir insan feraseti ve basireti sayesinde, bir girişimde bulunurken, bu konuya dair geçmişte yaşadığı tecrübeleri, edindiği bilgileri gözden geçirmeyi ihmal etmez. Aynı şekilde olayların ve kişilerin gelecekte nasıl bir konum içerisine girebileceğini de tüm detaylarıyla göz önünde bulundurur. Aklın getirdiği bu isabetli tavır sayesinde son derece akılcı tedbirler alır.

İşte Kuran'da bu konudaki akılcı tavrına dikkat çekilen peygamberlerden biri de Hz. Yakup'tur. Hz. Yakup, oğullarının, kendisinin Hz. Yusuf'a duyduğu sevgiyi kıskanmakta olduklarını fark etmiş ve bu nedenle de onların Hz. Yusuf'a bir kötülük yapabileceklerinden endişe etmiştir. Nitekim Allah, peygamberin bu endişesinde haklı olduğunu, Kuran ayetlerinde haber vermiştir. Yusuf Suresi'nde Hz. Yakup'un oğullarının kardeşleri Hz. Yusuf için şöyle dedikleri bildirilir:

Onlar şöyle demişti: "Yusuf ve kardeşi babamıza bizden daha sevgilidir; oysaki biz, birbirini pekiştiren bir topluluğuz. Gerçekte babamız, açıkça bir şaşkınlık içindedir." (Yusuf Suresi, 8)

Bu durumu bilen Hz. Yakup, oğlu Hz. Yusuf rüyasında yıldızların, Güneş'in ve Ay'ın kendisine secde ettiklerini gördüğünü anlattığında bu rüyanın Hz. Yusuf'un Allah'ın seçtiği özel bir kimse olabileceğine işaret ettiğini anlamıştır. Bu nedenle de ondan rüyasından kardeşlerine bahsetmemesini istemiştir. Zira Hz. Yakup bu bilginin oğullarının kıskançlıklarını daha da artırabileceğini ve bundan dolayı da onların Hz. Yusuf'a zarar vermeye kalkışabileceklerini düşünmüştür.

Kuran'da Hz. Yakup ile oğlu Hz. Yusuf arasında geçen bu konuşma şöyle haber verilmiştir:

Hani Yusuf babasına: "Babacığım, gerçekten ben (rüyamda) onbir yıldız, güneşi ve ayı gördüm; bana secde etmektelerken gördüm" demişti.

(Babası) Demişti ki: "Oğlum, rüyanı kardeşlerine anlatma, yoksa sana bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan, insan için apaçık bir düşmandır."

"Böylece Rabbin seni seçkin kılacak, sözlerin yorumundan (kaynaklanan bir bilgiyi) sana öğretecek ve daha önce ataların İbrahim ve İshak'a (nimetini) tamamladığı gibi senin ve Yakup ailesinin üzerindeki nimetini tamamlayacaktır. Elbette Rabbin, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir." (Yusuf Suresi, 4-6)

Görüldüğü gibi Hz. Yakup kıskançlığın doğurabileceği muhtemel sonuçları önceden tespit etmiş ve bu yönde önlem almıştır. Allah'ın, "Andolsun, Yusuf ve kardeşlerinde soranlar için ayetler (ibretler) vardır." (Yusuf Suresi, 7) ayetiyle de bildirdiği gibi müminler, Hz. Yusuf'un kıssasında anlatılan bu akıl alametlerinden de ibret almalıdırlar. Ve kendileri de bu akla sahip olmak için Allah'a yakınlıklarını artırmak için çaba harcamalı ve Kuran ahlakını yaşamalıdırlar.

KURAN'DA AKILSIZLIK NASIL TANIMLANIYOR?

Cahiliye toplumunda akılsızlık deyince ilk akla gelen, zeka geriliği ya da anormallik gibi kavramlardır. Akılca zayıf olan insanların, zihin hastalıkları hastanelerinde bulunan, ağır, anlaşılmaz konuşmalar yapan, algı bozukluğu çeken ve hatta belki de ilk anda göze çarpan birtakım fiziksel kusurları olan kimseler oldukları düşünülür. Oysa bu sayılanların, Kuran'da anlatılan gerçek akılsızlıkla hiçbir bağlantısı yoktur.

Kitabın başından bu yana anlattığımız gibi akıl, bir insanın vicdanını sonuna kadar kullanarak hayatının her anında Allah'ın en razı olacağı ve Kuran'a en uygun olan tavrı seçmesi ve bunun sonucunda da tüm hayatını kapsayan bir düşünce ve tavır mükemmelliği kazanmasıdır. Ayrıca aklıyla yeryüzünde bulunuş amacını, kendisini yaratan Allah'ın sonsuz kudretini kavrayabilmesidir.

Bu bilinçten yoksun olan insanlar ise akılsız kimselerdir. İnsanların çoğu, televizyonda seyrettikleri kişilerde, aynı apartmanda oturan komşularında, üniversite mezunu olan bir gençte ya da mevki sahibi bir işadamında böyle bir akıl zayıflığı olabileceğine hiçbir şekilde ihtimal vermezler. Oysa akılsızlık, insanların kendilerine, dünyada ve ahirette en güzel hayat şeklini bildiren Kuran'a uymak ve güzel bir hayat yaşamak varken, bunun yerine cahiliye sistemini benimsemeleri ve bundan dolayı da sıkıntılı ve zor bir hayat sürmeleridir. Bu nedenle de insanın çevresindeki pek çok kişide bu akıl zayıflığına rastlaması mümkündür.

Allah, Kuran'da insanların dünya hayatından ve cahiliye sisteminden yana yaptıkları seçimin yanlışlığına dikkat çekmiş ve onları bu durumu düşünerek akletmeye çağırmıştır:

Dünya hayatı yalnızca bir oyun ve bir oyalanmadan başkası değildir. Korkup-sakınmakta olanlar için ahiret yurdu gerçekten daha hayırlıdır. Yine de akıl erdirmeyecek misiniz? (Enam Suresi, 32)

Size verilen herşey, yalnızca dünya hayatının metaı ve süsüdür. Allah Katında olan ise, daha hayırlı ve daha süreklidir. Yine de, akıllanmayacak mısınız? (Kasas Suresi, 60)

Andolsun, size (bütün durumlarınızı kapsayan) zikrinizin içinde bulunduğu bir Kitap indirdik. Yine de akıllanmayacak mısınız? (Enbiya Suresi, 10)

... Hiç yeryüzünde dolaşmıyorlar mı, ki kendilerinden öncekilerin nasıl bir sona uğradıklarını görmüş olsunlar? Korkup-sakınanlar için ahiret yurdu elbette daha hayırlıdır. Siz yine de akıl erdirmeyecek misiniz? (Yusuf Suresi, 109)

İşte Kuran'daki tüm bu hatırlatmalara rağmen dünya ve ahiret hayatının gerçek yüzünü kavramaya yanaşmayan bu kimseler, Kuran'da bildirildiğine göre akıllarını kullanmayanlardır. Allah akıl erdirmeyen bu kimselerin Allah Katındaki konumunu ayette şöyle bildirmiştir:

Gerçek şu ki, Allah Katında, yerde debelenenlerin en kötüsü, (bir türlü) akıl erdirmez olan sağırlar ve dilsizlerdir. (Enfal Suresi, 22)

Ancak asıl önemli olan bu kimselerin akıl ile akılsızlık arasındaki farkı kıyaslayabilecek bir anlayışa sahip olmadıkları için kendi bulundukları durumu da görememeleridir. Öyle ki bu kimseler akıllı insanların akılsız, kendileri gibi akılsız insanların ise akıllı olduğunu düşünürler. Çünkü Allah'tan korkmadıkları ve dünyada yaptıklarının hesabının sorulacağına ihtimal vermedikleri için, kendi izledikleri yolun en doğrusu olduğunu zannederler. Kuran'da onların bu çarpık mantık örgülerine şöyle bir örnek verilmiştir:

Ve (yine) kendilerine: "İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin" denildiğinde: "Düşük akıllıların iman ettiği gibi mi iman edelim?" derler. Bilin ki, gerçekten asıl düşük-akıllılar kendileridir; ama bilmezler. (Bakara Suresi, 13)

Ayette de açıklandığı gibi, gerçek anlamda akılsız olan bir insanın kendini akıllı sanması ve yanlış yolda olabileceğine hiç ihtimal vermemesi, akılsızlığın getirdiği bir sonuçtur. Kuran'da ayrıca akıldan yoksun olan bu kimseler, fiziksel anlamda hiçbir eksiklikleri olmadığı halde, göremeyen ve işitemeyen kişiler olarak tanıtılmışlardır. Çünkü bu kişiler gerçekleri doğru bir şekilde algılayamaz, gördükleri ve duydukları gerçekleri kavrayamazlar. Örneğin yeryüzündeki kusursuz yaratılışa bakıp, tüm bunları yaratmış olan Allah'ın yüceliğini göremezler. Görseler de akılsız oldukları ve vicdanlarına uymadıkları için görmezlikten gelirler. Veya kendilerini doğru yola çağıran, Kuran ahlakını anlatan bir insanla karşılaştıklarında, onun anlattıklarını duymazlar. Daha doğrusu fiziksel olarak duyarlar ama yaşamlarını sanki onu hiç dinlememişçesine gaflet içinde sürdürürler. Kuran'da bu kimselerin içerisinde bulundukları bu durum şöyle açıklanmıştır:

Onlardan seni dinleyecekler vardır. Ama hiç duymayan -sağırlara- üstelik hiç akılları ermiyorsa- sen mi duyuracaksın? Ve sana bakacak olanlar vardır. Ama kör olanları -üstelik basiretleri de yoksa- sen mi doğru yola ulaştıracaksın? Şüphesiz Allah, insanlara hiçbir şeyle

zulmetmez. Ancak insanlar, kendi nefislerine zulmediyorlar. Gündüzün bir saatinden başka sanki hiç ömür sürmemişler gibi onları birarada toplayacağı gün, onlar birbirlerini tanımış olacaklar. Allah'a kavuşmayı yalanlayanlar gerçekten hüsrana uğramışlardır. Onlar hidayete ermiş (kimseler) değildi. (Yunus Suresi, 42-45)

Kuran'daki tüm bu açıklamalardan anlaşıldığı gibi akılsızlık, insanları insani fonksiyonlarından uzaklaştırarak onları akletmeyen, gerçekleri görmeyen ve işitmeyen varlıklar haline getirmektedir. Bir başka ayette bu durum şöyle açıklanmıştır:

Andolsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi yarattık (hazırladık). Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

İnkar edenlerin örneği bağırıp çağırmadan başka bir şey işitmeyip (duyduğu veya bağırdığı şeyin anlamını bilmeyen ve sürekli) haykıran (bir hayvan)ın örneği gibidir. Onlar, sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; bundan dolayı akıl erdiremezler. (Bakara Suresi, 171)

İlerleyen satırlarda aklı örten konulardan başlıcalarına değinmemizdeki amaç da, insanları akılsızlık tehlikesine karşı uyarmaktır. Çünkü aklını örten bu yanlışlardan kurtulamayan bir insan dünyada ve ahirette büyük kayıplara uğrayacaktır. Allah, akıldan yoksun kalan bu kişilerin, ahirette iken dünya hayatlarını pişmanlıkla anarak şöyle diyeceklerinden bahsetmiştir:

Ve derler ki: "Eğer dinlemiş olsaydık ya da akıl etmiş olsaydık, şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık." (Mülk Suresi, 10)

AKLIN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

Önceki bölümlerde de bahsedildiği gibi, her insan akıllı olma ve aklın kazandırdığı güzelliklerden yararlanma imkanına sahiptir. Bunun için yapması gereken şey, Allah'ın büyüklüğünü görmek ve dünyadaki yaşamını O'na gereği gibi kulluk ederek geçirmektir. Bu gerçeği kavrayan bir insan artık dosdoğru bir yolu izlemektedir. Çünkü iman eden bir insanı yönlendiren, ona yol gösteren tek rehber Kuran'dır. Allah Kuran'da aklı örten tüm konuları açıklamış ve insanlara bunlardan arınmanın yollarını göstermiştir.

Allah'ın çağrısına uyan kişinin aklı, üzerini örten tüm pisliklerden arınarak, temiz ve berrak bir hal alır. Bu temizliği sağlayan şey ise Kuran'ın ve imanın kazandırdığı temiz mantık örgüsü ve doğru düşünme yeteneğidir. İnsan cahiliye toplumunun mantık örgüsünden, düşünce yapısından ve bu hayatın getirdiği pisliklerden ne kadar arınır ve Kuran ahlakını ne kadar yaşarsa aklı da o kadar gelişir. Cahiliye alışkanlıklarının her birinden kurtulduğunda, aklının üzerindeki baskılardan da kurtulur ve böylece Kuran'da bahsedilen akıl sahibi kimselerden olur. Bunun aksinde ise, aklın önü engellerle dolar ve kişi bile bile kendini helake sürüklemiş olur.

Bu bölümde Kuran'da Allah'ın aklı örteceğini bildirdiği konulara değinilecektir. Ayrıca bunlardan kurtulmanın yine sadece Kuran'da bildirilen çözümleri de ortaya konacaktır.

ŞİRK

Şirk, bir insanın Allah'a ortaklar koşması, kendine Allah'ın dışında ilahlar edinmesi demektir. Şirk koşan kişinin ilah edindiği değerler, bir insan veya herhangi bir canlı olabileceği gibi, bir tutkuyu veya bir ideali hayatının amacı haline getirmek de olabilir. Kişi bu değerleri Allah'ın rızasını kazanmaktan daha önemli görüyorsa, ona Allah'tan daha çok ya da eşdeğerde bir sevgi duyuyorsa, işte o kişi Allah'a şirk koşuyor demektir.

Kuran'da anlatılan şirk budur; ancak insanların çoğu şirkin bu asıl anlamından habersizdirler. "Allah'a ortak koşmayı" peygamber döneminde yaşayan kimselerin taştan yonttukları putlara tapmaları olarak yorumlarlar. Oysa günümüzde şirkin binlerce farklı türü yaşanabilmektedir. Bir insanın Allah'a inandığını söylediği halde, hayatını Allah'ı hoşnut etmek için geçirmemesi, O'nun kendisine bildirdiği ibadetleri yerine getirmemesi, Rabbimizin beğendiği ahlakı yaşamaması, bunun yerine hayatını sadece kendi dünyevi ideallerini gerçekleştirmek uğruna tüketmesi de şirktir. Yine aynı şekilde kendisini yaratan ve sayısız nimet sunan Yaratıcımızı unutup, bir başka varlığı Allah'tan daha çok sevip, ona daha fazla kıymet vermesi, Allah'ı razı edeceği yerde, aklını ve vaktini onu mutlu etmeye ve kendini ona sevdirmeye

harcaması da şirktir. İnsanlardan eşini, çocuklarını, annesini, babasını, evliliğini, okulunu, mesleğini, malını, dünyevi hırslarını, hatta kendisini bile Allah'a şirk koşabilen kimselere rastlamak mümkündür. Bu kimseler gözlerinde büyüttükleri bu kavramları ya da kişileri bir anlamda ilahlaştırmakla ve tüm tavırlarını da bu bakış açısına göre düzenlemekle bu hataya düşerler. Oysa Allah'tan başka bir ilah yoktur ve aksi bir tavra girmek de Allah adına yalan söylemek ve Allah'ın büyüklüğünü gereği gibi takdir edememek olur.

Kendisini ve tüm evreni kusursuzca yaratan Allah'ın sonsuz kudretini takdir edemeyen böyle bir insan da, kuşkusuz açık bir akılsızlık içindedir. Çünkü şirk koşan kişi hem dünyada huzurlu bir hayat yaşayamaz, hem de ahirette Allah'ın azabı ile karşılaşır. Allah Kuran'da şirk koşanların tüm fiillerinin boşa çıkacağını haber verir:

Andolsun, sana ve senden öncekilere vahyolundu (ki): "Eğer şirk koşacak olursan, şüphesiz amellerin boşa çıkacak ve elbette sen, hüsrana uğrayanlardan olacaksın." (Zümer Suresi, 65)

Ayrıca başka bir ayette şirk koşanların affedilmeyeceği de bildirilir:

Gerçekten, Allah, Kendisi'ne şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında kalanı ise, dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, doğrusu büyük bir günahla iftira etmiş olur. (Nisa Suresi, 48)

Bir başka ayette ise Hz. Lokman'ın, oğluna verdiği bir öğütle şirkin zulüm olduğunu hatırlattığına dikkat çekilmiştir:

Hani Lukman oğluna -öğüt vererek- demişti ki; "Ey oğlum, Allah'a şirk koşma. Şüphesiz şirk, gerçekten büyük bir zulümdür." (Lokman Suresi, 13)

Ayette de görüldüğü gibi Allah şirki bir zulüm olarak nitelendirmiştir. Şirk, insanın Allah'a karşı bir suç işlemesinin yanında aynı zamanda kendisine de zulmetmesidir. Zira şirke düşen bir insan büyük bir yanılgıya düştüğü için, bu çarpık mantık üzerine kurduğu hayatı da sayısız yanlışlıklarla doludur. Bu durumda Allah'a şirk koşan bir insan için akıldan ve aklın kazandırdığı nimetlerden söz edebilmek mümkün değildir. Çünkü Allah inkar edenlerin ve Allah'a karşı büyüklenip haksız yere iftira edenlerin kalplerini mühürler ve anlayışlarını kapatır.

Böyle bir durumdan kurtulabilmek ve gerçekten akledebilen bir insan olabilmek için yapılması gereken şey, Allah'ın büyüklüğünü takdir edebilmek ve O'ndan başka bir ilah edinmemektir. Zira aklın üzerindeki örtü ancak bu şekilde kalkabilir ve akıl ancak bu şekilde açılabilir.

GAFLET

Gaflet, bir insanın çevresindeki gerçekleri görememesi, sezememesi veya bunlar hakkında bilgisiz olması demektir. Kuran'da bildirildiğine göre gafil bir insanın en dikkat çeken yönlerinden biri, çevresindeki sayısız yaratılış delilini, dünyada bulunuş amacını, ölümün yakınlığını, ahiret hayatının gerçekliğini ve bunlar gibi kendisi için hayati olan daha pek çok konuyu kavrayamamasıdır. Allah bir ayetinde gafil insanların durumlarını şöyle haber vermiştir:

İnsanları sorgulama (zamanı) yaklaştı, kendileri ise gaflet içinde yüz çeviriyorlar. (Enbiya Suresi, 1)

Hayatını gaflet içinde geçiren bir insan, yukarıdaki ayette haber verildiği gibi, hesap gününün hızla yaklaştığı açık bir gerçekken, bundan habersizmiş ve hiç hesap vermeyecekmiş gibi davranır. Çünkü gaflet, aklı örten ve insanın akılcı tavırlar göstermesini, isabetli kararlar almasını tamamen engelleyen bir nevi uyku halidir. Yaşamı boyunca bu ruh halinde olan bir insan, aklını kullanamadığı için gittikçe gerçeklerden uzaklaşır, doğruyu yanlıştan ayırt edemeyecek bir duruma gelir ve kendisini hem dünyada hem de ahirette zarara sokacak hatalara düşer.

Gafletin nedeni ise kişinin Allah'tan ve O'nun indirdiği hak kitaptan uzak kalması ve inkar içinde yaşamasıdır. Allah bu kimselerin durumunu Kuran'da verdiği bir örnekte şöyle açıklamıştır:

Andolsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi yarattık (hazırladık). Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Bu kimselerin durumu Kuran'da kesin bir biçimde açıklanmıştır ancak onlar bu gerçeğin de şuurunda değildirler. Zira gaflet halinde olan bir kimse hiçbir zaman için kendisini "gafil" olarak görmez, hatta böyle bir duruma ihtimal dahi vermez.

Oysa akıl sahibi bir insan bu kimselerin içerisinde bulunduğu gaflet halini daha ilk görüşte fark edebilir. Çünkü akıl sahipleri olaylara Kuran'ı ölçü alarak yaklaşırlar. Kuran'da bir insanın gaflete kapıldığında nasıl tavırlar gösterdiği, nasıl bir düşünce yapısına ve mantık örgüsüne sahip olduğu bildirilmiştir. Bu nedenle gafil insan her tavrıyla kendini ele verir. Çok iyi bir eğitim de almış olsa, mükemmel bir konuşmacı da olsa, bu ruh halinde olduğu sürece her davranışı ve düşüncesi onun gaflet içerisinde olduğunu belli edecektir.

Bir insanın gaflet halinde olduğunu gösteren alametlerin başında, bu kişinin olayları sadece zahiriyle, yani dış görünüşüyle değerlendiriyor olması gelir. Söz konusu kişi, herşeyin sadece kendi gördüklerinden ibaret olduğunu sanır. Bu yüzden de birçok konuyu yanlış değerlendirir, yanlış sonuçlar çıkarır. Pek çok olayın ardındaki hikmetleri ve hayırları göremez.

İnsanların gaflet içinde sürüklendikleri en büyük hatalardan biri de, yaratılış ve dünyada bulunuş amaçlarını unutmalarıdır. Bu insanlar, kendilerini yaratan Allah'ın varlığının delillerine karşı körleşir ve ahirette alacakları karşılığı düşünmeden inkar yoluna saparlar. Çünkü gaflet içindeki bu kişiler, cehennem azabının gerçekliğini ve dayanılmaz oluşunu açık bir şuurla göremez ve bu gerçek üzerinde düşünüp korku duymazlar. Dünyada iken nasıl büyük bir yanılgı içinde olduklarını anlamazlıktan gelen bu kimseler, cehennemin kendisiyle karşılaştıklarında derin bir pişmanlığa kapılacaklardır. Çünkü o gün üzerlerindeki gaflet perdesi kalkacak ve dünya hayatında yapıp ettikleri herşeyi tam bir şuur açıklığıyla, çok net bir biçimde değerlendirebilecek bir görüş gücüne sahip olacaklardır. Ancak o andan sonra dünyada iken kendilerine defalarca öğüt verildiği halde, bile bile kurtulmaya çalışmadıkları gaflet hallerini telafi etme imkanı bulamayacaklardır. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Gerçek olan va'd yaklaşmıştır, işte o zaman, inkar edenlerin gözleri yuvalarından fırlayacak: "Eyvahlar bize, biz bundan tam bir gaflet içindeydik, hayır, bizler zalim kimselerdik" (diyecekler). (Enbiya Suresi, 97)

Kaf Suresi'nde ise bu insanların, Allah'ın kendilerine verdiği sayısız nimeti takdir edememeleri ve dünyada körlüğü tercih etmeleri sebebiyle ahirette yaşayacakları durum şöyle haber verilmiştir:

Sur'a da üfürülmüştür. İşte bu, tehdidin (gerçekleştiği) gündür.

(Artık) Her bir nefis, yanında bir sürücü ve bir şahid ile gelmiştir.

"Andolsun, sen bundan gaflet içindeydin; işte Biz de senin üzerindeki örtüyü açıp-kaldırdık. Artık bugün görüş-gücün keskindir."

Onun yakını olan (ve yanından ayrılmayan melek) dedi ki: "İşte bu, yanımda hazır durumda olan şey."

Siz ikiniz (ey melekler), her inatçı nankörü atın cehennemin içine, (Kaf Suresi, 20-24)

Yukarıdaki ayetlerde de gördüğümüz gibi, insanın göz göre göre kendisini helaka sürükleyen böyle bir ruh halinde yaşamını sürdürmesi büyük bir akılsızlıktır. Kendisine verilen öğütlere rağmen haktan yüz çeviren bir insanın aklı üzerinde oluşan ciddi tahribat, onun hem dünya hem de ahiret hayatını olumsuz yönde etkilemektedir. İşte bu nedenledir ki, Allah insanları bu tehlikeye karşı uyarmış ve gaflete kapılanlardan olmamalarını hatırlatmıştır:

Rabbini, sabah akşam, yüksek olmayan bir sesle, kendi kendine, ürpertiyle, yalvara yalvara ve için için zikret. Gaflete kapılanlardan olma. (Araf Suresi, 205)

Sen de sabah akşam O'nun rızasını isteyerek Rablerine dua edenlerle birlikte sabret. Dünya hayatının (aldatıcı) süsünü isteyerek gözlerini onlardan kaydırma. Kalbini bizi zikretmekten gaflete düşürdüğümüz, kendi 'istek ve tutkularına (hevasına)' uyan ve işinde aşırılığa gidene itaat etme. (Kehf Suresi, 28)

İş(in) hükme bağlanıp biteceği, hasret gününe karşı onları uyar; onlar bir gaflet içindedirler ve onlar inanmıyorlar. (Meryem Suresi, 39)

DÜNYA HIRSI

Allah yeryüzünü insanların hoşuna gidecek pek çok nimetle donatmıştır. Ve bu nimetleri istedikleri gibi kullanabileceklerini bildirmiştir. Ancak bunun yanında bu nimetler için şükredici olmalarını ve dünya hırsına kapılarak ahireti unutmamalarını da hatırlatmıştır. Çünkü insanların dünyada yaşadıkları hayat gerçek hayatları değildir. İnsanların gerçek hayatları ölümle birlikte başlayan ve sonsuza dek sürecek olan olan ahiret hayatıdır. Bu yüzden ahireti unutup 50-60 yıllık dünya hayatı için hırsa kapılmak büyük bir gaflettir.

Nitekim ahireti unutan kişiler, hem dünyadaki pek çok güzellikten hem de ahiret nimetlerinden mahrum kalırlar. Bu mahrumiyetin dünyadaki ilk etkileri ise kişinin aklı üzerinde görülür. Dünyaya tutkuyla bağlanan insanlar, gerçek yaratılış amaçlarını, Allah'a karşı olan sorumluluklarını, ölümü ve sonrasını gereği gibi değerlendiremeyecek ve doğru düşünemeyecek hale gelirler. Bu durum onların aslında büyük bir aldanış içerisinde olduklarını gösterir ancak onlar kendilerinin iyi işler yapmakta olduklarını sanırlar.

Çarpık değer yargıları nedeniyle para, mal, mülk gibi maddi değerlerin, güzelliğin, şan, şöhret ve itibarın, geride kalanlara mal ve isim olarak bir şeyler bırakabilmenin, hayatın asıl amacı olduğunu sanarak, tüm ömürlerini bu değerleri elde etme uğrunda harcarlar.

Söz gelimi yıllarca toplumun gözünde iyi bir yer edinebilmenin, insanların beğenisini kazanmanın yollarını arar, ama bir an olsun kendilerini yaratıp hayat veren, önlerine hesapsız rızık ve nimet sunan, her işlerinde onlara yardım eden Rabbimize şükretmeleri gerektiğini düşünmezler. Ya da günlerini herkesten daha zengin olabilmek için durup dinlenmeden çalışarak, yeni projeler peşinde koşarak geçirir ama bu zenginliği kendilerine verenin Allah olduğunu düşünüp, O'na karşı olan kulluk vazifelerini yerine getirmeye vakit ayırmazlar.

İşte yaptıkları bu yanlış seçim sonucunda dünyada insana verilen en büyük nimetlerden biri olan akıldan mahrum kalırlar. Bu akılsızlık içinde inkara sapar ve bu nedenle ahirette cenneti kaybedip cehennemle karşılaşırlar. Allah Kuran'da dünya hayatına aldanan bu kimselerin içerisine düştüğü durumu şöyle açıklamıştır:

Onlar, dinlerini bir eğlence ve oyun (konusu) edinmişlerdi ve dünya hayatı onları aldatmıştı. Onlar, bu günleriyle karşılaşmayı unuttukları ve bizim ayetlerimizi 'yok sayarak tanımadıkları' gibi, biz de bugün onları unutacağız. (Araf Suresi, 51)

... ahiretten (cayıp) dünya hayatına mı razı oldunuz? Ama ahirettekine (göre), bu dünya hayatının yararı pek azdır. (Tevbe Suresi, 38)

... onlar ise dünya hayatına sevindiler. Oysaki dünya hayatı, ahirette (ki sınırsız mutluluk yanında geçici) bir meta'dan başkası değildir. (Rad Suresi, 26)

İnsanların, kendilerini helaka sürükleyen bu akılsızlıktan kurtulmak için yapmaları gereken şey ise son derece kolaydır: Dünya hayatında karşılaştıkları her nimetin Allah'ın bir lütfu olarak kendilerine verildiğini bilir ve hayatlarının asıl amacının Allah'ın rızasını kazanmak olduğunu unutmazlarsa, artık akıllarını örtecek ya da baskılayacak hiçbir engel kalmamış demektir. Allah'ın bu samimi kullarına vaadi şöyledir:

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

ŞEYTANA UYMAK

Allah bir ayetinde "Ey iman edenler, hepiniz topluca "barış ve güvenliğe (Silm'e, İslam'a) girin ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Çünkü o, size apaçık bir düşmandır." (Bakara Suresi, 208) buyurarak insanları şeytana uymaktan ve onun adımlarını izlemekten sakınmaya çağırmıştır. Çünkü ayette de ifade edildiği gibi şeytan insanın düşmanıdır. Onu doğru yoldan çıkartıp saptırmak ve böylece dünyada ve ahirette zarara uğratmak ister. Bu amacını gerçekleştirmek için başvurduğu en önemli yöntemlerden biri ise, insanı boş kuruntularla, asılsız ve mantıksız konularla oyalayarak aklını meşgul etmek ve böylece doğru düşünebilmesini, akılcı davranabilmesini engellemeye

çalışmaktır. Kuran'da şeytanın, bu girişimini şu sözlerle dile getirdiği haber verilmiştir:

Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim... (Nisa Suresi, 119)

Şeytan bu amacı doğrultusunda hayatının sonuna kadar insanlara "yaldızlı sözler" fısıldamaya devam eder ve onların akıllarını kullanmalarını engellemeye çalışır. Onlara kendilerini yaratan Allah'ın sonsuz kudretini unutturmak, onları Kuran'dan uzaklaştırmak ve namaz, oruç gibi ibadetlerini engellemek için çaba harcar.

Allah 5 vakit namazı müminlerin üzerine farz kılmıştır. İnsan ahirette namaz ibadetini yerine getirip getirmediği konusunda sorgulanacaktır. Namaz vakitleri, “sabah”, “öğle”, “ikindi”, “akşam” ve “yatsı” olmak üzere beş vakitten oluşmaktadır. İman edenler namaz kılmayı, diğer tüm işlerinin üstünde görür, tüm ibadetlerine çok önem verirler. Resulullah Efendimiz (sav), namaz kılmamanın ya da namaz vaktini geçirmenin ne kadar tehlikeli olduğunu mübarek hadis-i şeriflerinde şöyle bildirmiştir:

Imam-i Sâfi ile Beyhakî'ye göre Peygamberimiz (sav): “Herhangi bir vakit namazı kılmaksızın vaktini geçirenler yuvası dağılmış, malını mülkünü elden kaçırmış gibidirler.” buyuruyor. (Imam Gazali - Mükasefetü´l Kulub - Kalplerin Keşfi)

Müminler Allah (cc)'ın belirlediği bu vakitlerde ve hiç bırakmadan ibadetlerine devam ederler. Unutmamak gerekir ki şeytanın kendine ait bir gücü yoktur. Onu da tüm varlıklar gibi Allah yaratmıştır. Şeytan da Allah'a boyun eğmiştir; Allah'ın izni olmaksızın hiçbir şey yapamaz. Allah insanlardan hangilerinin ona uyup haktan yüz çevireceğini, kimin de şeytanın oyununa kanmayıp Kendisi'ne sadakat göstereceğini denemek için kıyamete kadar şeytana süre tanıdığını şöyle bildirmiştir:

Dedi ki: "Rabbim, öyleyse onların dirilecekleri güne kadar bana süre tanı." Dedi ki: "O halde, süre tanınanlardansın." "Bilinen vaktin gününe kadar." Dedi ki: "Senin izzetin adına andolsun, ben, onların tümünü mutlaka azdırıp-kışkırtacağım." "Ancak onlardan, muhlis olan kulların hariç." (Sad Suresi, 79-83)

Allah aynı zamanda "... hiç şüphesiz, şeytanın hileli-düzeni pek zayıftır" (Nisa Suresi, 76) ayetiyle şeytanın kurduğu tuzakların, insanlara verdiği kuruntu dolu telkinlerin, son derece çürük mantıklar üzerine kurulduğuna dikkat çekmiştir. Ayrıca yukarıdaki ayette de görüldüğü gibi, onun samimi iman eden insanlar üzerinde bir etkisi olmadığını bildirmiştir. Başka bir ayette de belirtildiği gibi, "Onun

zorlayıcı-gücü ancak onu veli edinenlerle, onunla O'na (Allah'a) ortak koşanlar üzerindedir." (Nahl Suresi, 100)

Kuran'da müminlerin şeytanın vesveseleri karşısında nasıl bir tavır gösterdikleri ise şöyle ifade edilmiştir:

Eğer sana şeytandan yana bir kışkırtma (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir. (Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilmişlerdir. (Araf Suresi, 200-201)

Şeytanın fısıltılarına kulak verenler ise, Allah'a sığınmadıkları sürece doğruyu göremez ve akılsızca bir yaşam sürerler. Çünkü Allah şeytanın hileli düzenler kuracağını, ancak bu düzenlerin zayıf olacağını kendilerine haber vermiştir. Ve yukarıdaki ayetlerde gördüğümüz gibi, bu düzenden nasıl kurtulabileceklerini de insanlara bildirmiştir. Aklı olan insan hemen Allah'ın çağrısına icabet eder ve doğruyu bulur. Akli yönden zayıflık içinde olanlar ise, şeytanın hilelerine kanarak kendilerini helaka sürüklerler. Allah'ın ayetlerini göz ardı eder ve şeytanın sonsuz cennet hayatına karşılık kendilerini sürüklediği cehennem hayatına razı olurlar.

TEVEKKÜLSÜZLÜK

İnsanın aklını örten en önemli konulardan biri de tevekkülsüzlük ya da bir başka deyişle kişinin Allah'a güven duymaması ve kendisi için yarattığı kadere teslim olmamasıdır. Tevekkülsüz bir insan, Allah'ın sonsuz akla sahip olduğunu ve evrendeki her olayı, her varlığı kontrolü altında tuttuğunu unutmuştur. Bu nedenle de aklı örten tüm diğer etkenlerde olduğu gibi olayları sağlıklı bir bakış açısıyla değerlendiremez ve gerçekleri tam olarak göremez.

Oysa Allah yarattığı tüm varlıklar üzerinde gözetici ve koruyucudur. Onlar şuuruna varsalar da unutsalar da, Allah her olayı belirli bir kader üzerine yaratmakta ve bu olaylarla insanları denemeden geçirmektedir. Dolayısıyla bir insanın hayatı boyunca karşılaştığı her olayı, Allah özel bir hikmet ve hayırla yaratmaktadır. Allah insanları bu konuda şöyle uyarmıştır:

Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır, bütün işler O'na döndürülür; öyleyse O'na kulluk edin ve O'na tevekkül edin. Senin Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir. (Hud Suresi, 123)

... olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz. (Bakara Suresi, 216)

İşte Allah'ın bu ayetlerine iman eden ve her olayın ardında kendisi için mutlaka hayır ve hikmet gizli olduğunu kavrayan bir kimse tevekküllü insandır. Bu insan ilk bakışta aleyhine gibi görünen bir durumla karşılaşsa bile, aslında bunun kendisine dünyada ve ahirette hayır getireceğini bilir ve bu bilinçle hareket eder. Olayları tevekkülsüzlükle değerlendirmediği için muhakeme ve yargısı son derece sağlıklı şekilde işler ve böylelikle akılcı değerlendirmeler yapabilir. Tevekkülsüz bir insan ise Allah'ın olayları özel olarak kendisini denemek için yarattığını unutur ve akılcılıktan tamamen uzaklaşır.

Bu iki insan arasındaki büyük farkı şöyle bir örnekle de açıklayabiliriz. Sözgelimi sahibi olduğu fabrikada büyük bir yangın çıktığını gören bir kimse, bu olayın Allah'ın kontrolü altında gerçekleştiğini ve her ne kadar kayıp gibi görünse de bu olayda kendisi için mutlaka bir hayır olduğunu düşünmezse tevekkülsüzlüğe kapılır. Tevekkülsüz insan ise doğru düşünemez ve akılcı hareket ederek gerekli önlemleri alamaz. Örneğin sakin ve itidalli bir ruh halinde olmaması belki de ilk aşamada durdurulabilecek bu yangının büyümesine neden olabilir. Yangını söndürmek, eşyaları kurtarmak, itfaiye çağırmak gibi akılcı tedbirlerden önce panik ve üzüntüyle oyalanarak, bağırıp çağırarak vakit kaybeder. Yangının ardından bu olayın bir daha tekrarlanmaması için fabrikanın yangına karşı tedbirli hale getirilmesindense, "nasıl oldu, neden oldu, olmasaydı ya da şöyle yapsaydım böyle olmazdı" gibi hiçbir faydası olmayan düşüncelerle oyalanır.

Tevekküllü bir insan ise, herhangi bir olayda sahip olduğu tüm mal varlığı yok olsa dahi, hiçbir zaman umutsuzluğa ve üzüntüye kapılmaz. Allah'ın verdiği bir nimeti yine Allah'ın aldığını ve bunu tevekkül edip etmeyeceğini denemek için yarattığını bilir. Bu şuur açıklığı sayesinde de olabilecek en kısa sürede, yine olabilecek en akılcı ve seri tedbirleri alarak oluşan tahribatı gidermeye çalışır. Paniğe kapılmak, üzülmek ya da ümitsizliğe düşmek gibi akılsızca tavırlarla vakit kaybetmez. Dahası böyle bir olayın ardından hiç vakit kaybetmeden, bir daha tekrarlanmasını önlemek amacıyla son derece etkili tedbirler alarak uğradığı zararı telafi etmeye çalışır.

Kaybettiği malına gelince, mülkün tek sahibinin Allah olduğunu bildiğinden içi rahat ve huzurlu olur. Allah'a tüm kalbiyle güvenir ve kendisine kaybettiğinden daha hayırlısını vermesi için dua eder ve tevekkülünün karşılığını ahirette çok daha fazlasıyla alacağını bilmenin sevincini yaşar.

DUYGUSALLIK VE ROMANTİZM

Romantizm, cahiliye toplumunun yaşamakta hiçbir sakınca görmediği, aksine beğenip teşvik ettiği özel bir yaşam tarzıdır. Romantik bir bakış açısının, hayatı daha süslü ve daha renkli hale getirip, zenginleştirdiğine inanırlar. Bu nedenle de tüm filmlerde, romanlarda ve şiirlerde bu konuyu

işleyerek insanları, romantizmin kendine has bir büyüsü olduğuna inandırmaya çalışırlar. Oysa romantizmin insan üzerinde oluşturduğu etki, insanın aklını örtmesi, mantıklı ve dengeli düşünmesini engellemesidir. Çünkü romantizm, aklın tam anlamıyla zıttı bir sistem oluşturur. İnsanları gerçekleri görmemeye, hayal dünyasında yaşamaya, akılcı değil, aksine duygusal düşünmeye iten bir yaşam şeklidir.

Kendisini aklına değil de duygularına teslim edip, onların hayatını yönlendirmesine izin veren bir insan ise, gerçekçi düşünemez ve mantıklı hareket edemez. Söz gelimi Kuran ahlakına uygun olmayan bir tavır olan kıskançlık hissine kapılan bir insan, artık içerisinde bulunduğu durumu ve karşısındaki kimseleri akılcı değerlendiremediği için duygusal çıkışlar yapar. Aynı şekilde "öfkeyle kalkan zararla oturur" sözüyle de ifade edildiği gibi, öfkelenen bir insan da mantıklı düşünemez ve sonrasında pişman olacağı tavırlar sergiler. Bunun gibi romantizmin etkisiyle hüzne kapılan bir insan da akıldan tamamen uzaklaşır. İçerisinde bulunduğu bu ruh hali nedeniyle olayların yalnızca olumsuz yönlerini görüp melankolik bir havaya bürünür.

Romantizmin etkisiyle ortaya çıkan tüm bu tavır bozukluklarının ise tek bir ortak noktası vardır; Allah'ın dininden ve kitabından uzaklaşmak… Oysa bu uzaklık, insanı mutlak bir kayba sürükler. Çünkü Allah'ın emirlerine uyulmadığı için aklın kaybolduğu yerde insanın ilerlemesi, bir güzellik elde edebilmesi ya da başına gelen bir zararı engelleyebilmesi kesinlikle mümkün değildir.

Günümüzde gazete ve televizyon haberlerinin büyük bölümünü kapsayan intihar, uyuşturucu bağımlılığı, saldırı ya da cinayet gibi suçların çoğunun temelinde de yine duygusallık ve romantizmin yarattığı tahribat yatmaktadır. İnsanlar duygusallığın etkisiyle akılcılıktan o denli uzaklaşırlar ki kendilerinin ya da başkalarının canlarına ve mallarına rahatlıkla zarar verebilirler. Bütün bunlara gerekçe olarak öne sürdükleri sebepler ise tamamen duygusal kökenlidir. Söz gelimi basit bir espriye alınarak hiç çekinmeden cinayet işleyebilen insanlar vardır. Ya da aylarca ders çalıştığı halde üniversite sınavını kazanamadığı için intihar etmeye kalkışan kişiler mevcuttur. Kapıldığı hırstan kurtulamayan ve önünde daha sayısız fırsat olduğunu dahi göremeyecek kadar akıldan uzaklaşan bu kişiler, duygularının etkisiyle böylesine akılsızca kararlar alabilir ve bunları uygulayabilirler.

Bu örneklerle karşılaşıldığında düşünülmesi gereken şudur: Akılcılıktan uzaklaşıp romantizmin etkisiyle atılan her adım insana kesin olarak kayıp getirir. Çünkü romantizm insanı din ahlakından ve dolayısıyla hayatın gerçek amacından uzaklaştıran bir cahiliye inancıdır. İnsanı zor bir hayata sürükleyen bu yaşam şekli, Allah'ın Kuran'da bildirdiği düşünce yapısına ve ahlak anlayışına taban tabana zıttır.

GÜNLÜK HAYATTA AKILSIZLIK ÖRNEKLERİ

Aklını kullanamayan insan, önceki bölümde gördüğümüz gibi hem dünyada, hem de ahirette büyük bir kayıp içindedir. Ancak bu kaybı, yalnızca manevi yönde bir kayıp olarak değerlendirmek doğru olmaz. İnsan, günlük yaşantısı içinde de akılsızlığın neden olduğu çeşitli sıkıntılar, huzursuzluklar ve kayıplarla karşılaşır.

İşte bu bölümde akılsız bir insanın hayatı boyunca peşini bırakmayan bu aksaklıklardan bazı örnekler vererek, bu tehlikenin ciddiyetini anlatacağız.

AKILSIZ BİR İNSANIN TEDBİRSİZLİĞİ...

Gazetelerde ya da televizyon haberlerinde tedbirsizlik sonucu meydana gelen pek çok olaydan bahsedildiğine şahit oluruz. Ve bu olayların ardı arkası bir türlü kesilmez. Gazetede anlatılan olayları okuduğu halde çoğu insan benzeri hataları kendisi de yapar. Gece uyurken sobadan zehirlenenlere, tüpgaz patlamasında yaralananlara, balkondan düşen çocuklara, parmaklarını fabrika makinalarına kaptıranlara ve bunlara benzer türde kazalara maruz kalan daha pek çok insana rastlamak mümkündür. Kuşkusuz bu tür haberler, dinden uzaklaşan toplumların, günlük hayatta yaşadıkları akılsızlık örneklerinden bazılarıdır. Bu insanlar, olayların birkaç aşama sonrasında nasıl gelişebileceği konusunda isabetli tahminlerde bulunamazlar. Aynı şekilde geçmişte yaşadıkları tecrübelerden de ileride kullanabilecekleri akılcı sonuçlar çıkaramazlar. Ellerindeki imkanları akıllarıyla değerlendiremedikleri için karşılaştıkları olaylarda olası tehlikeleri önleyebilecek akılcı tedbirler de alamazlar.

Aklını kullanamayan bir insanın tedbirsizliği sonucunda ortaya çıkan tehlikeli kaza ve olaylardan bazılarını şöyle sıralamak mümkündür:

Akılsız bir insan yeni bir aletin kullanımını kullanma kılavuzundan veya bilen birinden öğrenmek yerine üzerinde çeşitli denemeler yaparak çözmeye çalışır. Nasıl kullanacağını bilmediği teknik bir aletin ya da müzik seti, bilgisayar gibi hassas cihazların ne işe yaradığını bilmediği düğmelerini kurcalamakta, kırılabilecek bölümlerini zorlamakta bir sakınca görmez. Bu yüzden de çoğu zaman yepyeni bir aleti henüz kullanamadan bozulacak duruma getirir.

Çocukların eline rahatlıkla yutulabilecek küçüklükteki plastik malzemeleri oyuncak diye vermekte bir sakınca görmez. Ancak bu plastik maddeler çocuğun boğazına takılıp hastaneye gitmek zorunda kalınca bu hareketin yanlışlığını düşünmeye başlar.

Akılsız bir insan iki üç ayrı parçadan oluşan bir eşyayı bir kerede üst üste taşımaya çalışır ve genellikle de yarı yolda hepsini düşürür. Bunların her birinin tek tek taşınması gerektiğini önceden hesaplayamaz.

Akılsız bir insan güneşin vücuduna nasıl bir tahribat yapabileceğini tahmin edemez. Gereğinden fazla, hatta saatlerce güneşin altında kalarak cildine zarar verir. Güneşin etkisiyle cildi su toplar ve derin yaralar oluşur, midesi bulanır, başı ağrır. Tüm bu sıkıntıları her yaz yaşadığı halde aklını kullanmadığı için bir sonraki yaz aynı hatayı bir kez daha tekrarlar.

Bunun dışında hasta olup olmadığını hiç bilmediği sokak köpekleri ya da kedileri ile oynamakta bir sakınca görmez. Nitekim tüm kuduz gibi hastalıklar da insanların bu tür tedbirsizliklerinden kaynaklanır.

Ani bir kokuya ve sese karşı hassas ve duyarlı değildir. Böyle bir şeyi ya hiç fark etmez ya da fark etse bile umursuzluğundan ya da ne tür tehlikelere yol açabileceğini akledemediğinden ilgilenmez. Oysaki gaz kokusunu algılayamadığı için evi yanabilir, gaz sızıntısından zehirlenebilir ya da yanık kokusuna zamanında müdahale etmediği için bir yangınla karşılaşabilir.

Islak fişi prize takmak gibi dikkatsizlikler yaparak zarara uğrar. Veya sigortaları kapamadan ampül değiştirdiği ya da elektrik tamiratı yaptığı için sık sık elektrik çarpmalarıyla karşılaşır.

Çok keskin bir bıçakla çok hızlı bir şekilde yiyecek doğrar. Oluşabilecek tehlikeyi hesaplamadığı için elini keser.

Islak ellerle bulaşık makinesini boşalttığı için tabaklar elinden kayar. Kırık tabakları da yine elleriyle toplamaya kalktığı için elini de keser.

Hiç tanımadığı birine kapıyı açmaktan ve hatta bu kişiyi eve almaktan çekinmez. Bu şekilde saldırıya uğrar ya da evi soyulur.

Cam masa üzerine sıcak bir tencere koyup masanın çatlamasına sebebiyet verebilir. Ya da ahşap masanın üzerine koyduğu sıcak çaydanlık nedeniyle masa tahrip olur.

Bir yere gitmek üzere yola çıkacağı zaman yolda arabasının bozulma ihtimaline karşı önlemler almayı düşünemez, düşünse bile yüzeysel tedbirler alır. Benzinini doldurur ama yedek lastik almayı ya da arabanın suyunu, yağını kontrol etmeyi akledemez.

Bütün işlerini son ana bırakır. Örneğin uçağına yetişmesi gerektiği halde son ana kadar bavulunu hazırlamaz, işlerini tamamlamaz. Eviyle havaalanı arasında söz gelimi bir saatlik bir yol varsa, yirmi dakika kalana kadar evden çıkamaz. Çıktığında da önceden nasıl gideceğini ayarlamadığı için taksi bulamaz ya da bulsa bile trafik olabileceğini hesaplamadığı için yolda vakit kaybeder ve sonunda da uçağını kaçırır. Bu olayları her seferinde yaşar ama yine de umursuzluktan vazgeçip akılcı tedbirler almayı düşünmez.

Eşya taşırken tedbirini alıp geçeceği yolun üzerinde takılabileceği ya da çarpabileceği şeyleri önceden kaldırmayı akledemez. Ancak elinde ağır eşyayla bu engelin önüne geldiği ya da hiç görmeden engele çarptığı zaman aklı başına gelir.

Bir eşyayı sehpa, masa gibi yerlerin tam kenarına ya da en ucuna koymanın tehlikesini göremez. Oysaki en ufak bir çarpmada bu eşyalar yere düşer ve kırılır.

AKILSIZ BİR İNSANIN SANAT VE ESTETİK ANLAYIŞI...

İnsanlarda genel olarak standart bir sanat ve estetik anlayışı vardır. Küçük yaşlardan itibaren çevrelerinden öğrendiklerini tüm yaşamları boyunca uygularlar. Yaşadıkları dönemde moda olan anlayış neyse onu uygularlar. Ama akıl kullanarak bu konuda bir yenilik getirmeye çalışmazlar. Sanat zevkleri tamamen taklide dayalıdır. Akıldan yoksun bu kişiler, taklit ettikleri konularda teknik anlamda bir başarı elde etseler de, taklidi olmayan, kendi kendilerine düşünerek buldukları bir güzellik ortaya koyamazlar.

Özellikle bulundukları ortamı dekore etme konusunda hep klasik kalıplar kullanırlar. Toplumlarda genel olarak yaşanan bu dekorasyon anlayışının bazı detaylarını şöyle sıralayabiliriz:

Akılsız bir insan zamanını iyi değerlendiremediği için, evini dekore etmesi aylar sürer. Küçük bir evin boyanması ve daha sonra temizlenmesi bile aylarca sonuçlanmaz. Bu işleri en pratik şekilde ve en kısa zamanda yapabilecek çözümler üretemez.

Aklını kullanmayan bir insanın sanata ve dekorasyona özel bir ilgisi yoktur, yıllarca evinde hiçbir değişiklik yapmadan yaşayabilir. Yıllar sonra değişiklik yapmaya karar verdiğinde ise aklına gelen en büyük değişiklik koltukların kumaşını yenilemek olur. Eşyaların yerlerini değiştirmek, bulunduğu mekanı güzelleştirmek gibi bir alışkanlığı yoktur.

Elinde çok geniş imkan olsa bile bunu iyi kullanamaz. En pahalı, en kaliteli eşyaları satın alabilse dahi, bunları ince bir sanat zevkiyle yerleştirmeyi başaramaz.

Bunun yanında güzel bir mekan oluşturmayı başardığında da bu mekanın bir yandan da kullanım açısından rahat, sıhhi ve konforlu olmasını sağlayamaz.

Eşya yerleştiriminde aklını kullanamaz. Kolaylıkla düşüp kırılabilecek cam vazo gibi eşyaları çarpılabilecek geçiş yerlerine yerleştirir. Aynı şekilde keskin ve sivri uçlu dekorasyon malzemeleri kullanmakta da hiçbir sakınca görmez ve bunları da insanların kolaylıkla temas edip zarar görebilecekleri yerlere koyar.

Fazla da olsa evindeki hiçbir eşyayı atamaz. Eski yeni tüm eşyalarını birarada kullanmaya çalışır. Her yeni aldığı eşyayla birlikte evini biraz daha kalabalıklaştırır ve ev biraz daha kasvetli bir hal alır. Oluşan bu karmaşanın farkına varamaz ve bu kasvetli ortamda yaşamakta bir sakınca görmez.

Buraya kadar sayılanlar akılsızlığın günlük hayattaki yansımalarına yalnızca birkaç örnektir. Ancak elbette ki akılsızlığın insana getirdiği zorlukları, verdiği zararları bunlarla sınırlamak mümkün değildir. Aklını devre

dışı bırakan her insan, hayatının sonuna kadar benzeri zorlukları ve sıkıntıları sürekli yaşar. Bunlardan kurtulmanın tek yolu ise kitabın başından beri anlatıldığı gibi, imanın kazandırdığı temiz akla teslim olmaktır. Böylece aklın konforu, kişinin tüm hayatına hakim olacak ve o kişi her an güzellik ve huzur dolu bir yaşam sürecektir.

AKILSIZLIĞIN GETİRDİĞİ KAYIPLAR

Akılsızlığın sebep olduğu en büyük kayıplardan biri, kuşkusuz insanları Allah'ın dininden uzaklaştırmasıdır. Dinden uzaklaşan insanlar ise cennetten de uzaklaşır ve sonsuz bir cehennem hayatına sürüklenirler. Akılsızlıkları bu insanlara doğru olanı yanlış, yanlış olanı da doğru gösterir; bu nedenle dünyadaki hayatı gerçek hayat zanneder ve asıl olan ahiret hayatını uzak görürler. Burada bulundukları süre boyunca Allah'ın rızasını ve cennetini kazanabilmek için çaba harcamaz ve cehennem azabının kendilerine de dokunabileceğini hiç hesaba katmazlar. Ahirette bu gerçeklerle karşılaştıklarında ise "keşke akıl etmiş olsaydık" diyerek pişmanlıklarını dile getirir ve akılsızlığın kendilerini nasıl büyük bir kayba soktuğunu itiraf ederler. Kuran'da onların bu pişmanlığına şöyle yer verilmiştir:

O gün, cehennem de getirilmiştir. İnsan o gün düşünüp-hatırlar, ancak (bu) hatırlamadan ona ne fayda? Der ki: "Keşke hayatım için, (önceden bir şeyler) takdim edebilseydim." (Fecr Suresi, 23-24)

Ateşin üstünde durdurulduklarında onları bir görsen; derler ki: "Keşke (dünyaya bir daha) geri çevrilseydik de Rabbimizin ayetlerini yalanlamasaydık ve mü'minlerden olsaydık." (En'am Suresi, 27)

Ve derler ki: "Eğer dinlemiş olsaydık ya da akıl etmiş olsaydık, şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık." (Mülk Suresi, 10)

Tüm bunlardan çıkarılması gereken sonuç ise şudur; akılsızlık insanı cehenneme sürükleyen büyük bir beladır. Cehennem ise ölüp kurtulmanın dahi mümkün olmadığı sonsuz bir azap ortamıdır. Bu gerçek, hiçbir insanın "bundan bana birşey olmaz" diyemeyeceği kadar kesin ve bir o kadar da dayanılmazdır. Kuran'da cehennemdeki insanların kemiklerini çatırdatan acı dolu çığlıklardan, yandıkça tekrar tekrar değiştirilen derilerden, susadıkça içmek için kan ve irin karışımından başka bir şey bulamayan inkarcılardan çok detaylı olarak bahsedilmiştir.

Bunun yanında aklını kullanmayan bir insanın mahrum kalacağı cennet nimetlerini de şimdiden düşünmesi gerekir. Akılsız insanlar cehennem ile karşılaşmadan önce cennetin güzelliğinin de şuuruna varmış ve akıllı insanların cennetle müjdelendiklerinde yaşadıkları sevinci görmüş olacaklardır. Altından ırmaklar akan yüksek köşklerde, mücevherler içinde, tahtlar üzerinde zevk süren müminlerin durumunu bilmek de ahirette akılsız insanların kalbinde derin bir acı ve pişmanlık oluşturacaktır.

Bunlar, akılsızlığın ahirette getirdiği kayıplardır. Ancak akılsızlıkları sebebiyle dinden uzaklaşan insanlar, ahireti terk edip dünya nimetlerini yaşamaya çalışırken, burada da istedikleri gibi bir ortama sahip olamazlar. Yaşamları boyunca maddi manevi pek çok kayba uğrarlar. Öncelikle Allah'a ve kadere teslim olamamanın getirdiği tevekkülsüzlük ve bundan kaynaklanan huzursuzluk içinde yaşarlar. Sürekli geleceğe yönelik korkular, sahip olduklarını kaybetme, yoksul düşme endişesi, sevdikleri insanlardan uzak kalma, insanlar karşısında küçük düşme gibi tedirginlikler içinde hayatlarını sürdürürler.

Kuran ahlakını yaşamadıkları için hiç kimseyle gerçek anlamda dost olamaz; gerçek sevginin, saygının, sadakatin ve diğer güzel ahlak özelliklerinin güzelliğini kavrayamazlar. Kuran'a göre bir yaşam sürmedikleri için dinden uzak cahiliye sisteminin zorlukları içinde yaşarlar. Hayatlarında sürekli pişmanlık hakimdir; bir gün ya da bir saat önce yaptıklarından dahi sürekli olarak yakınıp, pişmanlıklarını dile getirirler.

Akıllarını kullanmadıkları için güzel ve hikmetli konuşamazlar. Saatlerce konuşup bir işin içinden çıkamaz, seri tedbirler alamaz ve akılcı çözümler getiremezler. İnsanlardaki güzellikleri ve incelikleri göremez ve bunları güzel bir üslupla dile getiremezler. Sanat ve estetikten ince bir zevk alamaz, akılcı yenilikler üretemezler. Yaşadıkları klasik kalıplardan, alışkanlıklardan vazgeçemez, kendilerini yenileyip geliştiremezler.

Akılsız insanların durumu Kuran'da verilen şu örnekle açıklanmaktadır:

Allah şu örneği verdi: İki kişi; bunlardan birisi dilsiz, hiçbir şeye gücü yetmez ve herşeyiyle efendisinin üstünde (bir yük), o, onu hangi yöne gönderse bir hayır getirmez; şimdi bu, adaletle emreden ve dosdoğru yol üzerinde bulunanla eşit olabilir mi? (Nahl Suresi, 76)

Kuşkusuz bu örnek akılsız bir insanın içerisinde bulunduğu durumu ifade etmektedir. Zira akılsız kişi, ayette belirtildiği gibi, hiçbir şeye gücü yetmeyen ve kendine bir faydası olmadığı gibi, çevresine de yük olan bir insandır. Bu nedenle söz konusu kişi, hayatı boyunca hep kayıp içerisinde yaşamak zorunda kalır. Allah akılsız insanların durumunu bir ayetinde şöyle haber vermiştir:

Allah'ın izni olmaksızın, hiç kimse için iman etme (imkanı) yoktur. O, akıl erdiremeyenlerin üzerine iğrenç bir pislik kılar. (Yunus Suresi, 100)

Akılsız insanlar aynı zamanda akılsız toplumlar oluştururlar. Akılsız toplumlarda ise din ahlakından uzak olmanın getirdiği kargaşa, zulüm, adaletsizlik, kin, şiddet, hoşgörüsüzlük, kısacası her türlü olumsuzluğun birarada bulunduğu bir ortam meydana gelir. İnsanlar akılsızlıkları nedeniyle Allah'ın kudretini takdir edemez ve bundan dolayı Allah'tan korkmazlar.

Allah'tan kormayan insanların oluşturduğu toplumlarda da her türlü suç işlenebilir. İnsanlar rahatlıkla başka kişileri öldürebilir, haklarına tecavüz edebilir, hırsızlık, dolandırıcılık gibi suçlara yönelebilirler. İçlerinde merhamet ve şefkat hisleri köreldiği için her türlü caniliği yapabilirler.

İşte bunlar da akılsızlığın insanlara dünyada getirdiği zararların kısa bir özetidir. Bu nedenle akılsızlık, bir insanın önemsemeyeceği ve razı olabileceği bir durum değildir. Her insan aklı örten engelleri düşünmeli, bunlardan sıyrılmak için elinden gelen tüm gayreti sarf etmeli ve aklın dünyada ve ahirette kazandıracağı nimetlerin güzelliğini yaşamalıdır.

KURAN'DA AKILSIZLIK ÖRNEKLERİ

Tarih boyunca yaşamış olan insanların yaptıkları akılsızlıklara Kuran'da çeşitli örnekler verilmiştir. Kuşkusuz bu örnekleri öğrenmek, akılsızlığın zararlarını daha iyi kavrayabilmek ve sonuçlarından da sakınmak açısından faydalı olacaktır.

HAZİNELER SAHİBİ KARUN

Kuran'da Allah'ın, Hz. Musa'nın kavminden olan Karun'a büyük bir mülk verdiği şöyle bildirilmiştir:

Gerçek şu ki, Karun, Musa'nın kavmindendi, ancak onlara karşı azgınlaştı. Biz, ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarları, birlikte (taşımaya) davranan güçlü bir topluluğa ağır geliyordu. Hani kavmi ona demişti ki: "Şımararak sevinme, çünkü Allah, şımararak sevince kapılanları sevmez." "Allah'ın sana verdiğiyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da kendi payını (nasibini) unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi, sen de ihsanda bulun ve yeryüzünde bozgunculuk arama. Çünkü Allah, bozgunculuk yapanları sevmez." (Kasas Suresi, 76-77)

Ayetlerde görüldüğü gibi, kavminin diğer üyeleri Karun'a, sahip olduğu bu mülkü kendisine verenin Allah olduğunu unutmamasını, Allah'a şükretmesini ve malını Allah'ın razı olacağı şekilde kullanmasını hatırlatmışlardır. Ancak Karun onların tüm bu hatırlatmalarına karşın büyüklük taslamış ve bu zenginliğin kendisine sahip olduğu bir bilgi dolayısıyla verilmiş olduğunu iddia etmiştir:

Dedi ki: "Bu, bende olan bir bilgi dolayısıyla bana verilmiştir." Bilmez mi, ki gerçekten Allah, kendisinden önceki nesillerden kuvvet bakımından kendisinden daha güçlü ve insan-sayısı bakımından daha çok olan kimseleri yıkıma uğratmıştır. Suçlu-günahkarlardan kendi günahları sorulmaz. (Kasas Suresi, 78)

Karun'un bu şekilde büyüklenmesi ve sahip olduğu zenginliği kendinden sayması akılsızca bir davranıştır. Zira mülkün tek ve gerçek sahibi Allah'tır ve Allah dilediği zaman mülkünden dilediği kimseye verir, dilediği zaman da onu geri alır. Allah bu konuda hükmünü verdikten sonra insanın ne sahip olduğu bilgi, ne zenginlik, ne ihtişam bu hükmü hiçbir şekilde değiştiremez.

İşte Karun'un akılsızlığı da bu noktada ortaya çıkmıştır. Hazinelerinin kendisini Allah'tan gelebilecek bir azaba ya da belaya karşı koruyabileceğini düşünerek büyüklük taslamıştır. Allah'a şükrederek, bu mülkü O'nun rızasını kazanmak için kullanacağı yerde, dünyadaki ihtişamıyla çevresinde itibar kazanmaya çalışmıştır.

Karun'un akılsızca tavrı, kavmindeki akılsız kimseleri de ortaya çıkarmıştır. Karun'u ihtişamlı zenginliği içerisinde görenlerden akıllarını kullanmayanlar onun yerinde olmayı dileyerek onun durumuna özenmiş, akıl sahibi kimseler ise Allah'ın rızasını kazanmanın tüm bu ihtişam ve zenginlikten çok daha hayırlı olduğunu hatırlatarak bu kimselerin tavırlarını şöyle kınamışlardır:

Böylelikle kendi ihtişamlı-süsü içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını istemekte olanlar: "Ah keşke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. Gerçekten o, büyük bir pay sahibidir" dediler. Kendilerine ilim verilenler ise: "Yazıklar olsun size, Allah'ın sevabı, iman eden ve salih amellerde bulunan kimse için daha hayırlıdır; buna da sabredenlerden başkası kavuşturulmaz" dediler. (Kasas Suresi, 79-80)

Nitekim sonunda Karun'un akılsızca büyüklenmesine karşılık Allah hem onu hem de mülkünü yerin dibine geçirmiş ve ne zenginliği, ne de sahip olduğunu iddia ettiği başka şeyler onu bu azaptan kurtaramamıştır. Bir gün öncesinde dünya hayatının ihtişamlı süsüne aldanarak Karun'un yerinde olmayı dileyenler, onun başına gelen bu durumu gördüklerinde ne kadar yanlış düşündüklerini anlamışlardır:

Sonunda onu da, konağını da yerin dibine geçirdik. Böylece Allah'a karşı ona yardım edecek bir topluluğu olmadı. Ve o, kendi kendine yardım edebileceklerden de değildi. Dün, onun yerinde olmayı dileyenler, sabahladıklarında: "Vay, demek ki Allah, kullarından dilediğinin rızkını genişletip-yaymakta ve kısıp-daraltmaktadır. Eğer Allah, bize lütfetmiş olmasaydı, bizi de şüphesiz batırırdı. Vay, demek gerçekten inkar edenler felah bulamaz" demeye başladılar. İşte ahiret yurdu; Biz onu, yeryüzünde büyüklenmeyenlere ve bozgunculuk yapmak istemeyenlere (armağan) kılarız. (Güzel) Sonuç takva sahiplerinindir. (Kasas Suresi, 81-83)

BAHÇE SAHİPLERİ

Kuran'da bahçe sahipleri olarak bahsi geçen kişiler de Karun ile benzer bir yanılgı içerisine düşmüş ve akılsızca bir tavır sergilemişlerdir. Onlar da

sahip oldukları bahçenin kendilerine Allah'ın verdiği bir nimet olduğunu unutmuşlardır. Onların içinde bulundukları durum Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

Gerçek şu ki, Biz o bahçe sahiplerine bela verdiğimiz gibi, bunlara da bela verdik. Hani onlar, sabah vakti (erkenden ve kimseye haber vermeden) onu (bahçeyi) mutlaka devşireceklerine dair and içmişlerdi. (Bu konuda) Hiçbir istisna yapmıyorlardı. (Kalem Suresi, 17-18)

İşte bahçe sahiplerinin akılsızlıkları da bu noktadadır. Çünkü insan ileride gerçekleşecek olan hiçbir şeyden kesin olarak emin olamaz. Allah, insanı dilediği anda ummadığı bir olayla karşılaştırabilir veya çok farklı bir ortama sokabilir. Bu nedenle böyle bir durumda gösterilmesi gereken en akılcı ve en güzel tavır, ancak Allah izin verirse bunu yapabileceğinin şuurunda olmak ve Allah'tan istemektir. Kuran'da bu konuda nasıl bir tavır gösterilmesi gerektiği şöyle ifade edilmiştir:

Hiçbir şey hakkında: "Ben bunu yarın mutlaka yapacağım" deme. Ancak: "Allah dilerse" (inşaAllah yapacağım de). Unuttuğun zaman Rabbini zikret ve de ki: "Umulur ki, Rabbim beni bundan daha yakın bir başarıya yöneltip-iletir." (Kehf Suresi, 23-24)

Bahçe sahiplerinin burada yaptıkları hata da, herşeyin sahibinin ve hükümranının Allah olduğunu unutmuş olmalarıdır. Nitekim sabah erkenden oraya gittiklerinde nasıl büyük bir yanılgıya düştüklerini ve ne kadar ciddi bir akılsızlık içinde olduklarını açıkça görmüşlerdir. Çünkü Allah, gücün de, mülkün de gerçek sahibinin sadece Kendisi olduğunu anlamaları için bu kişilerin bahçelerine bir bela musallat etmiş ve ekinlerini kökünden kurutmuştur:

Fakat onlar, uyuyorlarken, Rabbin tarafından dolaşıp-gelen bir bela' onun üstünü sarıp-kuşatıverdi. Sonunda (bahçe) kökünden kuruyup-kapkara kesildi. (Kalem Suresi, 19-20)

Sabah olduğunda bu durumdan habersiz olarak bahçelerine gitmek üzere aralarında konuşan bahçe sahipleri, kapıldıkları dünya hırsını da sözleriyle şöyle dile getirmişlerdir:

Nihayet sabah vakti birbirlerine seslendiler.
"Eğer ürününüzü devşirecekseniz erkence kalkıp-çıkın."
Derken, aralarında fısıldaşarak çıkıp-gittiler:
"Bugün sakın oraya hiçbir yoksul girip de karşınıza çıkmasın."
(Yoksulları) Engellemeye güçleri yetebilirmiş gibi erkenden gittiler. (Kalem Suresi, 21-25)

İşte bir başka akılsızlığı da bu noktada yapmışlardır. Çünkü onlar içlerindeki dünya hırsını dile getirirlerken buna Allah'ın şahit olduğunu unutmuşlardır. Bahçelerine erken gitmelerinin, yoksullarla karşılaşmalarını engelleyebileceğini zannetmişlerdir. Oysa Allah diledikten sonra onlar her ne yaparlarsa yapsınlar, olacak olanı engellemeye güç yetiremezler. Nitekim kazanacakları ürünler konusunda böylesine hırsa kapıldıkları bir anda bahçelerinin başına gelenleri gördüklerinde ise bu duruma şaşırarak başka bir yere geldiklerini sanmışlardır. Ancak daha sonra bunun Allah'a karşı nankörce bir tavır göstermelerinden ve gereği gibi şükretmemelerinden kaynaklandığını anlamış ve yaptıkları akılsızlık nedeniyle kendilerini kınamaya başlamışlardır:

Ama onu görünce: "Muhakkak biz (gideceğimiz yeri) şaşırmışız" dediler.
"Hayır, biz (herşeyden ve bütün servetimizden) yoksun bırakıldık."
(İçlerinde) Mutedil olan biri dedi ki: "Ben size dememiş miydim? (Allah'ı) Tesbih edip yüceltmeniz gerekmez miydi?"
Dediler ki: "Rabbimiz seni tesbih eder, yüceltiriz; gerçekten bizler zalim imişiz."
Şimdi birbirlerine karşı kendilerini kınamaya başladılar.
"Yazıklar bize, gerçekten bizler azgınmışız" dediler.
"Belki Rabbimiz, onun yerine daha hayırlısını verir; şüphesiz biz, yalnızca Rabbimize rağbet eden kimseleriz." (Kalem Suresi, 26-32)

HZ. NUH'UN OĞLU

Hz. Nuh, kavmini Allah'a iman etmeye çağırmış, ancak kavminden çok küçük bir topluluk dışında iman eden olmamıştır. Allah Hz. Nuh'a, kavmine bir bela vererek onları helak edeceğini şöyle bildirmiştir:

Nuh'a vahyedildi: "Gerçekten iman edenlerin dışında, kesin olarak kimse inanmayacak. Şu halde onların işlemekte olduklarından dolayı üzülme." "Bizim gözetimimiz altında ve vahyimizle gemiyi imal et. Zulmedenler konusunda bana hitapta bulunma. Çünkü onlar suda-boğulacaklardır." (Hud Suresi, 36-37)

Hz. Nuh Allah'ın yukarıdaki ayette bildirilen emri üzerine bir gemi inşa etmiştir. Ardından da yine Allah'ın emriyle, iman edenleri ve ailesini bu gemiye bindirmiştir:

Sonunda emrimiz geldiğinde ve tandır feveran ettiği zaman, dedik ki: "Her birinden ikişer çift (hayvan) ile aleyhlerinde söz geçmiş olanlar

dışında, aileni ve iman edenleri ona yükle." Zaten onunla birlikte çok azından başkası iman etmemişti. Dedi ki: "Ona binin. Onun yüzmesi de, demir atması (durması) da Allah'ın adıyladır. Şüphesiz, benim Rabbim bağışlayandır, esirgeyendir." (Hud Suresi, 40-41)

Ancak Hz. Nuh'un oğlu gemiye binmemiş ve inkarcılarla birlikte geride kalmayı tercih etmiştir. Allah'ın onları suda boğacağını bilen Hz. Nuh, oğlunu gemiye binmesi ve onlarla birlikte olmaması konusunda uyarmıştır. Ancak oğlu, bir dağa sığınacağını ve dağın onu bu sel felaketinden koruyacağını söyleyerek gelmemekte diretmiştir:

(Gemi) Onlarla dağlar gibi dalga(lar) içinde yüzüyorken Nuh, bir kenara çekilmiş olan oğluna seslendi: "Ey oğlum, bizimle birlikte bin ve kafirlerle birlikte olma." (Oğlu) Dedi ki: "Ben bir dağa sığınacağım, o beni sudan korur." Dedi ki: "Bugün Allah'ın emrinden, esirgeyen olan (Allah)'tan başka bir koruyucu yoktur." Ve ikisinin arasına dalga girdi, böylece o da boğulanlardan oldu. Denildi ki: "Ey yer, suyunu yut ve ey gök, sen de tut." Su çekildi, iş bitiriliverdi, (gemi de) Cudi (dağı) üstünde durdu ve zalimler topluluğuna da: "Uzak olsunlar" denildi. (Hud Suresi, 42-44)

Kuşkusuz Hz. Nuh'un oğlunun bu dalgalardan kurtulması mümkün olmamış ve sığındığı dağ onu koruyamamıştır. Hz. Nuh'un oğlunun bu noktada içerisine düştüğü akılsızlık ise, Allah'tan gelen bir azaptan onu yine Allah'tan başka koruyabilecek bir güç olmadığını kavrayamamış olmasıdır. Çünkü dalgaları yaratan Allah olduğu gibi, dağı yaratan ve ona boyun eğdiren de yine ancak Allah'tır. Allah bir kişiyi ya da bir topluluğu helak etmek istedikten sonra bu duruma karşı koyabilecek hiçbir güç ve hiçbir sığınak yoktur.

Nitekim Hz. Nuh da oğluna "Bugün Allah'ın emrinden, esirgeyen olan (Allah)'tan başka bir koruyucu yoktur" sözleriyle bu gerçeği hatırlatmış ancak oğlu bu önemli hatırlatmayı göz ardı etmiştir. Uyarıldığı halde Allah'ın elçisine itaat etmemiş ve bunun sonucunda akılsızlığının karşılığını dalgaların altında boğularak almıştır.

SONUÇ

Dünyada iken akıllarını gereği gibi kullanmadıkları için ahirette pişmanlık duyarak yakınan akılsız kimselerin durumundan Kuran'da şöyle bahsedilmiştir:

Ve derler ki: "Eğer dinlemiş olsaydık ya da akıl etmiş olsaydık, şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık. (Mülk Suresi, 10)

Kuşkusuz insanın, böyle bir ihtimalin kendisi için de söz konusu olabileceğini düşünmesi, büyük bir korku duymasını ve pek çok şeyi henüz vakit varken idrak etmesini sağlayacaktır. Bu durumda insan, eğer cehennem gibi bir sonla karşılaşırsa muhtemelen aklından pişmanlıkla şu düşünceler geçecektir:

Dünyada iken vicdanıyla açıkça gördüğü, belki de kendisine defalarca hatırlatıldığı ve önünde hiçbir engel olmadığı halde, bile bile aklın yolundan yüz çevirmiştir…

Ama o sırada artık geri dönüp de durumunu telafi edebilmesinin kesinlikle mümkün olmadığı cehennem ateşinin içindedir…

Dünyada iken Allah'ın azabı kendisine hatırlatılmış, ama kendisi kibiri sebebiyle bu uyarıları dinlememiştir…

"Nasıl olsa önümde daha uzun bir hayat var, daha sonra telafi ederim" diyerek doğru olan davranışları sürekli ertelemiştir…

Dünyada sahip olduğu zenginlik, güzellik veya bilgi kendisini büyüklük hissine kaptırmış ve Allah'a itaat etmesini engellemiştir…

Ama o anda artık içerisinde bulunduğu ateşten ve azaptan kurtulabilmek için yapabilecek hiçbir şeyi yoktur, apaçık bir çaresizlik içindedir…

Ve artık her ne yaparsa yapsın, içini yakan pişmanlıktan sonsuza kadar hiçbir şekilde kurtulamayacak ve sürekli olarak akılsızlığına yanıp yakılacaktır…

İşte insanın henüz dünyada iken bu durumla karşılaşabileceğini düşünmesi, hemen o anda derin bir pişmanlık duymasına neden olur. Ateşin içinde pişmanlıkla bu ve benzeri sözleri söylememek için, hemen o andan itibaren vicdanlı davranmaya karar verir. Çünkü vicdanına başvurarak düşündüğü zaman, her insan ertelediği, önemsemeyerek üzerinden geçtiği ya da doğru olduğunu bildiği halde bile bile yapmadığı küçük büyük pek çok olayla karşılaşır. Ve tüm bunları hemen şimdi telafi edebilmek her insan için mümkündür.

Bir insana, "Bu vicdan muhasebesini, dayanılmaz bir pişmanlıkla ateşin içerisinde iken mi yapmak daha akılcıdır, yoksa şu anda telafi imkanı varken mi?" diye sorulsa, samimi davranan her insan mutlaka "Elbette ki şu anda, hem de hemen şimdi" yanıtını verecektir. Ardından da aklını kullanacak ve bugüne kadar vicdansızlık yaptığı her olayı bir an bile ertelemeden düzeltmeye çalışacaktır.

Yapılması gereken en akılcı tavır da budur zaten. İnsanın, bir an için bile olsa cehennem ateşinin içinde olduğunu düşünmesi, bu samimi kararı alması için yeterli olacak ve vicdanını harekete geçirecektir. O ana kadar yapılan akılsızca ve vicdansızca tavırları telafi etmek ise Allah'a güvenip dayanan bir insan için çok kolaydır. Allah ayetlerinde insanlara bu kolaylığı şöyle bildirmiştir:

(Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah,

bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Zümer Suresi, 53)

Ancak insan bu konuda acele etmeli ve aklını kullanmak için başına bir sıkıntı gelmesini ya da ölüm ile karşılaşmayı beklememelidir. Allah Kuran ayetlerinde insanlara, bu konuda hiç vakit kaybetmeden harekete geçmeleri gerektiğini şöyle hatırlatmıştır:

Azap size gelip çatmadan evvel, Rabbinize yönelip-dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. Rabbinizden, size indirilenin en güzeline uyun; siz hiç şuurunda değilken, azap apansız size gelip çatmadan evvel. (Zümer Suresi, 54-55)

Unutulmamalıdır ki vicdanına başvurarak doğruyu gören bir insan hemen içinde bulunduğu durumu telafi edebilir. Fakat aklını kullanmamakta direten her insan ahirette bu gerçekle kesin olarak karşılaşacak ve telafisi asla mümkün olmayan bir pişmanlığa sürüklenecektir. Bir ayette bu kimselerin, ateşin içinde duydukları bu derin pişmanlığı şöyle dile getirdiklerinden bahsedilmiştir:

Kişinin (yana yakıla) şöyle diyeceği (gün): "Allah yanında (kullukta) yaptığım kusurlardan dolayı yazıklar olsun (bana) doğrusu ben, (Allah'ın diniyle) alay edenlerdendim." (Zümer Suresi, 56)

İşte bu kitap ile amaçlanan da insanları, böyle bir kayıpla karşılaşmamak için şimdiden ellerinden geleni yapmaları konusunda teşvik etmekti. Bu amaç doğrultusunda kitabın başından bu yana aklın ve akılsızlığın kıyası yapılmış ve insanlara akıl ile orantılı olarak kazançları ve kayıpları bildirilmiştir. Kitabın sonunda ise, akılsızlığın insanı dinden uzaklaştırdığı ve bu yüzden cehennem azabına sürüklediği, aklın ise sonsuz cennet nimetlerine ulaştırdığı bir kez daha hatırlatılmaktadır. Vicdansızlığın ve akılsızlığın pişmanlığını yaşamamak için herkes bir kez daha aklını kullanmaya ve doğruyu bulmaya davet edilmektedir.

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır. Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır? Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı. Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu. Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür. (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s.2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330) Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun

yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilemememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10950'de 1'dir. Ancak matematikte 1050'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır. Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, Scientific American dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez. Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve Türlerin Kökeni adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı. Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20 .yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler. Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir.

Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları:
Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir. Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir. Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu

canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983, s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus

2- Homo habilis

3- Homo erectus

4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996) Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi

paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim. Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar.

Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir. Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır.

En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli

ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür.

Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah başka ayetlerde de, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetteki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam

anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir.

Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

Dediler ki: "Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın."
(Bakara Suresi, 32)

Akıl, Allah'ın samimi iman sahiplerine lütfettiği önemli bir nimettir. Kalbini Allah'a bağlamadan, O'na kulluk etmeden sadece akıllı olmak için çaba harcayan bir insan her ne yaparsa yapsın bu nimete ulaşamaz.

Bir insan akıl sahibi olmakla sadece dünya ve ahiret hayatının gerçek yüzünü anlamak ve ahiret için en güzel hazırlığı yapmakla kalmaz, aynı zamanda dünya hayatını, olabilecek en güzel şekilde yaşayabilme fırsatını elde etmiş olur. Çünkü akıllı insan, nimetleri en fazlasıyla takdir edebilen, güzelliklerden olabilecek en fazla zevki alan, neşenin, sevginin, dostluğun, sadakatin, güzel ahlakın ve insanın aklına gelip de özendiği her türlü meşru ve güzel duygunun en fazlasını, en derin şekilde tadabilen kimsedir.

Bu kitapta akıl ve akılsızlık, akıllı insanın kazançları ve akılsız insanın kayıpları anlatılmaktadır. İnsanın tüm hayatına hakim olan ve onu adım adım güzelliklere, nimetlere, huzura ve kurtuluşa götüren aklın, insan hayatına getirdiği konfor ortaya konmaktadır.

Kitapta anlatılanlar, bugüne kadar bildiğiniz akıl kavramını kökünden değiştirerek, hayatınıza bambaşka bir bakış açısı sunmaktadır.

YAZAR HAKKINDA: Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 57 ayrı dile çevrilen yaklaşık 250 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.